

GMINA MIASTO GOLUB-DOBRZYŃ

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI na lata 2009 – 2015

Golub-Dobrzyń, czerwiec 2012 r.

*Dokument został przygotowany
w Biurze Pozyskiwania Funduszy, Rozwoju i Promocji
Urzędu Miasta Golubia-Dobrzynia*

SPIS TREŚCI

Wstęp	4
I. Założenia programu rewitalizacji	5
II. Obszary objęte programem rewitalizacji	7
III. Delimitacja obszarów wsparcia	9
IV. Planowane działania	19
V. Plan finansowy	20
VI. System wdrażania	22
VII. System monitorowania, oceny realizacji i komunikacji społecznej	23
Załączniki:	24
Załącznik 1. Diagnoza stanu wyjściowego	
Załącznik 2. Raport z konsultacji społecznych	
Załącznik 3. Wykaz projektów	
Załącznik 4. Opis projektów	
Załącznik 5. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko	

Wstęp

Niniejsze opracowanie stanowi podstawę do planowanych przedsięwzięć o charakterze rewitalizacyjnym służących ograniczeniu istniejących problemów o charakterze społeczno-gospodarczym na terenie przeznaczonym do rewitalizacji. Jest ono również niezbędnym dokumentem w przypadku przedsięwzięć współfinansowanych z środków Unii Europejskiej w ramach osi priorytetowej „Wspieranie przemian w miastach i obszarach wymagających odnowy”, działania 7.1 „Rewitalizacja zdegradowanych dzielnic miast” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013.

Mając na uwadze powyższe, przy opracowywaniu niniejszego programu, w szczególności uwzględniono wskazania takich dokumentów jak „Wytyczne dotyczące przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji” wydane przez Instytucję Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 oraz „Wytyczne Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa”. Konstrukcja niniejszego dokumentu w dużej mierze wynika z powyższych wytycznych.

Zapisy planu są odzwierciedleniem danych zgromadzonych i opracowanych w oparciu o pozostające w dyspozycji Urzędu Miasta Golubia-Dobrzynia dokumenty planistyczne o charakterze strategicznym, dostępne zbiory danych oraz informacje uzyskane od podmiotów zewnętrznych. Wykorzystano również opinie i sugestie Komisji Rady Miasta Golubia-Dobrzynia zajmujących się problematyką społeczno-gospodarczą. W niniejszym opracowaniu uwzględniono również informacje uzyskane w trakcie konsultacji społecznych prowadzonych z mieszkańcami Golubia-Dobrzynia.

I. Założenia programu rewitalizacji

Uwzględniając wyniki diagnozy stanu wyjściowego Golubia-Dobrzynia, wskazać należy na następujące obszary problemowe występujące na terenie miasta:

- nie w pełni wykorzystane walory turystyczne;
- niedostateczne zaplecze hotelowo-gastronomiczne;
- niedostateczna powierzchnia terenów inwestycyjnych;
- relatywnie wysoki poziom bezrobocia i ubóstwa;
- zmniejszająca się liczba mieszkańców;
- relatywnie niski poziom aktywności gospodarczej;
- zły stan części obiektów zabytkowych;
- zły stan części miejskiej infrastruktury (w tym w szczególności wodno-kanalizacyjnej, drogowej);
- niedostateczna promocja miasta, wynikająca z ograniczonych środków finansowych;
- bierność części mieszkańców;
- relatywnie duże zapotrzebowanie na pomoc społeczną.

Mając na uwadze wytyczne dotyczące przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007 – 2013, szczególnie zasadnymi kryteriami służącymi wyznaczeniu obszaru wsparcia dla miasta Golubia-Dobrzynia, będą:

- wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia;
- wysoki poziom długotrwałego bezrobocia;
- niestabilne (niekorzystne) trendy demograficzne;
- niski poziom edukacji, znaczące braki w umiejętnościach i wysoki odsetek osób porzucających szkołę;
- szczególnie zniszczone otoczenie;
- niski poziom aktywności gospodarczej;
- porównywalnie niższy poziom wartości zasobu mieszkaniowego.

Nie bez znaczenia dla wyznaczenia obszaru przeznaczonego do rewitalizacji są również realizowane dotychczas przez miasto działania o charakterze rewitalizacyjnym. W latach 2005 – 2006 samorząd miejski prowadził w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego przedsięwzięcie polegające na rewitalizacji Golubskiej Starówki. Inwestycja wynikała z „Programu Rewitalizacji Golubskiej Starówki”, przyjętego Uchwałą Nr XVII/128/2004 Rady Miasta Golubia-Dobrzynia z dnia 31 marca 2004 r. Powyższy program, pomimo, iż skupiał się głównie na latach 2004-2006, to jednak również wskazywał na konieczne, przyszłe działania, które winny być kontynuowane w zakresie rewitalizacji starej części miasta.

Horyzont czasowy dla przedsięwzięć i zamierzeń określonych w niniejszym opracowaniu, koncentruje się na latach 2009-2015. Przyjęty okres wynika z uwarunkowań budżetowych Unii Europejskiej, programowanych w systemie sześcioletnim. W ramach projektów przewidzianych do realizacji w latach 2009-2015, w szczególności tych, które ubiegać będą się o środki wspólnotowe, dołożono wszelkich starań aby dość precyzyjnie zdefiniować każde z zadań. Są to tego rodzaju

przedsięwzięcia, które wpisują się w określone priorytety rozwoju i przyczyniają się do osiągnięcia postawionych celów rewitalizacyjnych.

II. Obszary objęte programem rewitalizacji

Wybór obszaru objętego niniejszym programem rewitalizacji nastąpił z uwzględnieniem następujących czynników:

- spójność i nawiązanie do I etapu Rewitalizacji Golubskiej Starówki;
- powiązanie ze zidentyfikowanymi, w ramach prowadzonej diagnozy stanu wyjściowego, problemami, którymi dotknięte jest miasto Golub-Dobrzyń;
- wyższy niż dla całego miasta poziom ubóstwa i wykluczenia;
- wyższy niż dla całego miasta poziom długotrwałego bezrobocia;
- bardziej niekorzystne niż dla całego miasta trendy demograficzne;
- niższy niż dla całego miasta poziom edukacji i braki w umiejętnościach;
- niższy niż dla całego miasta poziom aktywności gospodarczej.

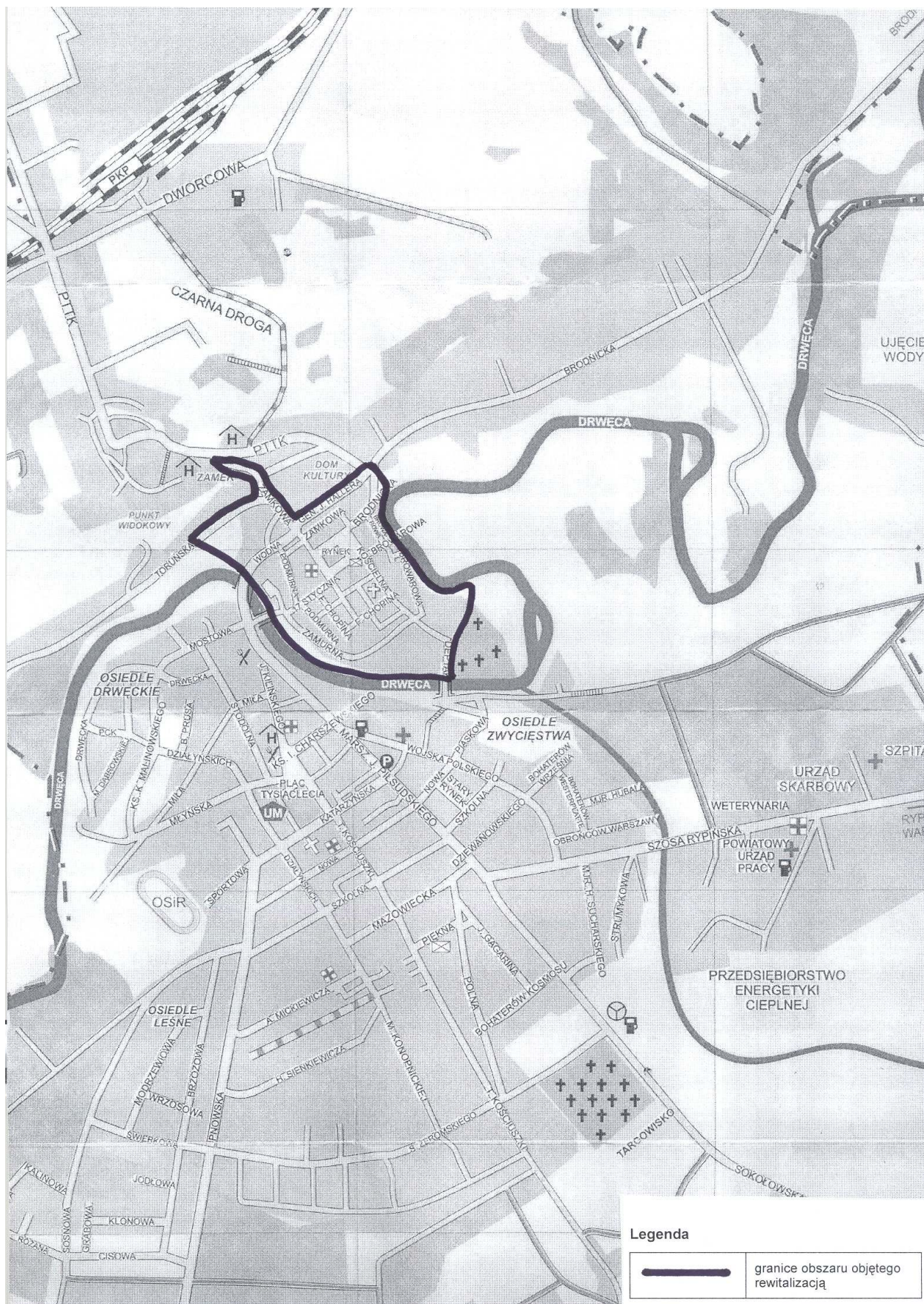
Dodatkowo uwzględniono, odpowiednio wysoki stopień występowania budynków wybudowanych przed rokiem 1918, które według danych statystycznych prezentowanych w części diagnostycznej programu, charakteryzują się dość niskim poziomem wartości zasobu mieszkaniowego.

Uwzględniając powyższe, obszar objęty niniejszym programem rewitalizacji obejmuje starszą część miasta, tj. Starówkę Golubską wraz z ulicami dochodzącymi. Są to zatem:

- ul. Rynek;
- ul. Browarowa;
- ul. Kościelna;
- ul. Zamurna;
- ul. Chopina;
- ul. 17 Stycznia;
- ul. Podmurna;
- ul. Wodna;
- ul. Zamkowa;
- ul. Hallera;
- ul. Brodnicka w części położonej na terenie starej zabudowy miasta, tj. nr 1-9;
- ul. Toruńska w części położonej na terenie starej zabudowy miasta, tj. nr 1-6 i 10-20.

Wyżej wymieniony obszar, w formie graficznej prezentuje rys. 1.

Rys. 1. Granice obszaru objętego rewitalizacją

III. Delimitacja obszarów wsparcia

Zgodnie z wskazaniem określonymi w rozdz. II niniejszego programu, wybór obszaru objętego rewitalizacją nastąpił z uwzględnieniem następujących czynników:

1. Spójność i nawiązanie do I etapu Rewitalizacji Golubskiej Starówki.

W latach 2004 – 2006 podejmowano już na terenie miasta działania o charakterze rewitalizacyjnym. Obszarem objętym tego rodzaju działaniami była Starówka Golubska, w szczególności zaś, ściśle jej centrum. Zgodnie z założeniami realizowanej wówczas rewitalizacji, tego rodzaju działania winny być kontynuowane w dalszej części Golubskiej Starówki. Mając na uwadze powyższe, podejmując kolejne tego typu działania, należało w głównej mierze nawiązywać do zadań już zrealizowanych. W ramach niniejszego programu, obszar przeznaczony do rewitalizacji został odpowiednio powiększony o dodatkowe ulice, które nadal pozostają jednak w ścisłej zabudowie starego miasta i Golubskiej Starówki.

2. Powiązanie ze zidentyfikowanymi, w ramach prowadzonej diagnozy stanu wyjściowego, problemami, którymi dotknięte jest miasto Golub-Dobrzyń.

Według diagnozy stanu wyjściowego, miasto posiada następujące słabe strony:

- nie w pełni wykorzystane walory turystyczne;
- niedostateczne zaplecze hotelowo-gastronomiczne;
- niedostateczna powierzchnia terenów inwestycyjnych;
- relatywnie wysoki poziom bezrobocia i ubóstwa;
- zmniejszająca się liczba mieszkańców;
- relatywnie niski poziom aktywności gospodarczej;
- zły stan części obiektów zabytkowych;
- zły stan części miejskiej infrastruktury (w tym w szczególności wodno-kanalizacyjnej, drogowej);
- niedostateczna promocja miasta, wynikająca z ograniczonych środków finansowych;
- bierność części mieszkańców;
- relatywnie duże zapotrzebowanie na pomoc społeczną.

W oparciu o w/w uwarunkowania dokonano wyboru najbardziej adekwatnych dla miasta wskaźników do kryteriów wyznaczania obszarów rewitalizacji, spośród wszystkich możliwych tego typu kryteriów określonych w takich dokumentach jak „Wytyczne dotyczące przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji”, wydane przez Instytucję Zarządzającą Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 oraz „Wytyczne Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa”. Zasadnym do zastosowania będą zatem następujące kryteria:

- wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia;
- wysoki poziom długotrwałego bezrobocia;
- niestabilne (niekorzystne) trendy demograficzne;
- niski poziom edukacji, znaczące braki w umiejętnościach i wysoki odsetek osób porzucających szkołę;

- szczególnie zniszczone otoczenie;
- niski poziom aktywności gospodarczej;
- porównywalnie niższy poziom wartości zasobu mieszkaniowego.

Szczegółowo, każde z wymienionych kryteriów, określono poniżej.

3. Wyższy niż dla całego miasta poziom ubóstwa i wykluczenia.

Zgodnie z dokumentem pn. „Wytyczne dotyczące przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji”, wydanymi przez Instytucję Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013, jednym z kryteriów wyznaczania obszarów rewitalizacji jest wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia. Wskaźnikiem, który można określać to kryterium jest m.in. liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców obszaru. Wartości dotyczące tego wskaźnika prezentuje tab. 1.

Tab. 1 Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej*
(osoby zamieszkujące na obszarze określonym jak w tabeli)
/w liczba osób/

Lp.	Obszar	W liczbach bezwzględnych			W przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców		
		Lata			Lata		
		2007	2006	2005	2007	2006	2005
I	Miasto Golub-Dobrzyń	1813	2123	2267	132	156	160
II	Obszar objęty rewitalizacją	412	515	406	332	421	329

* osoby, które zgodnie z ustawą z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej są uprawnione do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Golubiu-Dobrzyniu, Urzędu Miasta Golubia-Dobrzyń

Dane z tab. 1, pokazują, iż w przypadku obszaru objętego rewitalizacją, w każdym analizowanym roku, w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, ponad dwukrotnie więcej osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej zamieszkiwało obszar objęty rewitalizacją niż obszar całego Golubia-Dobrzyń. Sytuacja szczególnie trudna dla analizowanego obszaru rewitalizacji miała miejsce w 2006 r. Wówczas na terenie tym zamieszkiwało w przeliczeniu na 1000 mieszkańców o 265 osób więcej niż łącznie w Golubiu-Dobrzyniu. W 2007 różnica ta zmniejszyła się do 200 osób na 1000 mieszkańców, co w dalszym ciągu pokazuje dość trudną sytuację wskazanego obszaru.

4. Wyższy niż dla całego miasta poziom długotrwałego bezrobocia.

Zgodnie z wymienionymi wytycznymi w zakresie przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji, kolejnym kryterium wyznaczania obszarów rewitalizacji jest wysoki poziom długotrwałego bezrobocia. Wskaźnikiem, który określa to kryterium jest liczba bezrobotnych poszukujących pracy 13-m-cy i dłużej na 1000 mieszkańców. Wartości dotyczące tego wskaźnika prezentuje tab. 2.

Tab. 2 Poziom bezrobocia długotrwałego*
(osoby zamieszkujące na obszarze określonym jak w tabeli)
/w liczba osób/

Lp.	Obszar	W liczbach bezwzględnych			W przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców		
		Lata			Lata		
		2007	2006	2005	2007	2006	2005
I	Miasto Golub-Dobrzyń	411	506	536	29,8	37,1	37,9
II	Obszar objęty rewitalizacją	50	65	67	40,3	53,1	54,3

* liczba osób bezrobotnych poszukujących pracy 13 m-cy i dłużej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Golubiu-Dobrzyniu i Urzędu Miasta Golubia-Dobrzyń

Dane z tab. 2, pokazują, iż w przypadku obszaru objętego rewitalizacją, w każdym analizowanym roku, w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, poziom długotrwałego bezrobocia wśród osób zamieszkujących obszar objęty rewitalizacją, w latach 2005 – 2007, był zdecydowanie wyższy niż dla Golubia-Dobrzyń. Co prawda w roku 2007, w porównaniu do roku 2005, sytuacja uległa drobnej poprawie. Nadal jednak, w roku 2007, różnica pomiędzy obszarem przeznaczonym do rewitalizacji i całym miastem, była znacząca i wynosiła o 10 osób więcej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców na niekorzyść obszaru objętego rewitalizacją.

5. Bardziej niekorzystne niż dla całego miasta trendy demograficzne.

Zgodnie z wskazanymi wytycznymi w zakresie przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji, kolejnym kryterium wyznaczania obszarów rewitalizacji są niestabilne (niekorzystne) trendy demograficzne. Wskaźnikami, które mogą określać to kryterium są m.in. dynamika (spadek) liczby ludności w wyniku odpływu i zgonów na 1000 mieszkańców obszaru i saldo migracji na 1000 mieszkańców obszaru. Wartości dotyczące pierwszego z wymienionych wskaźników prezentuje tab. 3.

Tab. 3 Spadek liczby ludność w wyniku odpływu i zgonów w 2006 roku
(osoby zamieszkujące na obszarze określonym jak w tabeli)
/w os./

Lp.	Obszar	Lata			
		2006			
		wymeldowania	zgony	spadek liczby ludności w wyniku wymeldowania i zgonu	spadek liczby ludności w wyniku wymeldowania i zgonu na 1 tys. mieszkańców
I	Miasto Golub-Dobrzyń	64	103	167	12
II	Obszar objęty rewitalizacją	17	10	27	22

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Golubia-Dobrzyń

Zgodnie z informacjami umieszczonymi w tab. 3, w roku 2006, obszar przeznaczony pod rewitalizację, w porównaniu do terenu całego miasta, charakteryzował się niemal dwukrotnym spadkiem liczby ludności w wyniku odpływu i zgonów w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Sytuacja pogorszyła się w roku kolejnym, ponieważ różnica ta potroiła się. Dane dotyczące roku 2007 prezentuje tab. 4.

Tab. 4 Spadek liczby ludność w wyniku odpływu i zgonów w 2007 roku

(osoby zamieszkujące na obszarze określonym jak w tabeli)

/w os./

Lp.	Obszar	Lata			
		2007			
		wymeldowania	zgony	spadek liczby ludności w wyniku wymeldowania i zgonu	spadek liczby ludności w wyniku wymeldowania i zgonu na 1 tys. mieszkańców
I	Miasto Golub-Dobrzyń	72	103	175	13
II	Obszar objęty rewitalizacją	32	21	53	43

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Golubia-Dobrzyń

Również w przypadku kolejnego z wymienionych wskaźników, tj. salda migracji na 1000 mieszkańców obszaru, teren przeznaczony do rewitalizacji w roku 2007, charakteryzował się dość wysokim, niekorzystnym saldem migracji. Pomimo, iż w latach 2005 – 2006, wartość tego wskaźnika kształtowała się bardziej korzystniej dla terenu wyznaczonego do rewitalizacji, to jednak, zgodnie z danymi z tab. 5, począwszy od roku 2005 zauważalna jest niekorzystna, rosnąca tendencja dla tego rodzaju zjawiska problemowego.

Tab. 5 Saldo migracji

(osoby zamieszkujące na obszarze określonym jak w tabeli)

/w liczba osób/

Lp.	Obszar	Saldo migracji			Saldo migracji w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców		
		Lata			Lata		
		2007	2006	2005	2007	2006	2005
I	Miasto Golub-Dobrzyń	747	441	486	54,2	32,3	34,4
II	Obszar objęty rewitalizacją	110	20	22	88,6	16,3	17,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Golubia-Dobrzyń

6. Niższe niż dla całego miasta poziom edukacji i braki w umiejętnościach.

Zgodnie z wymienionymi wytycznymi w zakresie przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji, kolejnym kryterium wyznaczania obszarów rewitalizacji jest niski poziom edukacji, znaczące braki w umiejętnościach i wysoki odsetek osób porzucających szkołę. Wskaźnikiem, który może określać to kryterium jest m.in. procentowy udział bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych obszaru. Wartości dotyczące tego wskaźnika prezentuje tab. 6.

W ramach wskazanego okresu, tj. latach 2005 – 2007, w każdym roku, wartość wymienionego wskaźnika dla obszaru przeznaczanego do rewitalizacji była zdecydowanie wyższa (bardziej niekorzystna) od wartości tego rodzaju wskaźnika liczonego dla całego obszaru miasta. Sytuacja najbardziej niekorzystnie kształtowała się w roku 2006, różnica pomiędzy analizowanymi obszarami wynosiła wówczas 32%. W roku kolejnym nierówność ta zmniejszyła się do 26%.

Tab. 6 Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym (niepełnym) lub gimnazjalnym i poniżej w ogólnej liczbie bezrobotnych (osoby zamieszkujące na obszarze określonym jak w tabeli) /w liczba osób/

Lp.	Obszar	w %		
		Lata		
		2007	2006	2005
I	Miasto Golub-Dobrzyń	29%	29%	28%
II	Obszar objęty rewitalizacją	56%	61%	53%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Golubiu-Dobrzyniu

7. Niższy niż dla całego miasta poziom aktywności gospodarczej.

Zgodnie z wytycznymi w zakresie przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji, kolejnym kryterium wyznaczania obszarów rewitalizacji jest niski poziom aktywności gospodarczej. Wskaźnikiem, który określa to kryterium jest liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców. Wartości dotyczące tego wskaźnika prezentuje tab. 7.

Tab. 7 Poziom aktywności gospodarczej*
(istniejący na obszarze określonym jak w tabeli)
/w liczba działalności gospodarczych/

Lp.	Obszar	Liczba zarejestrowanych podmiotów			Liczba zarejestrowanych podmiotów na 1 tys. mieszkańców		
		Lata**			Lata**		
		2007	2006	2005	2007	2006	2005
I	Miasto Golub-Dobrzyń	825	817	861	59,9	59,9	60,9
II	Obszar objęty rewitalizacją	71	73	73	57,2	59,6	59,2

* liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na obszarze określonym jak w tabeli

** na dzień 31.XII

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Golubia-Dobrzynia

W przypadku obszaru całego miasta, liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców, w okresie 2005 – 2007, kształtowała się niemal na stałym poziomie, tj. ok. 60 zarejestrowanych podmiotów na 1000 mieszkańców. Obszar przeznaczony do rewitalizacji w owym czasie wykazywał się niższą aktywności gospodarczą, która w 2007 roku wyniosła ok. 57 zarejestrowanych podmiotów na 1000 mieszkańców. Było to o prawie 3 zarejestrowane podmioty na 1000 mieszkańców mniej niż dla całego obszaru miasta.

Dość istotnym czynnikiem wskazującym na zasadność wyznaczenia obszaru przeznaczonego do rewitalizacji we wskazanym zakresie, jest również poziom wartości zasobu mieszkaniowego. Ze względu na brak aktualnych, precyzyjnych danych na temat zaopatrzenia mieszkań istniejących na terenie miasta i analizowanym terenie przeznaczonym do rewitalizacji w instalację techniczno-sanitarną, pomocne w tym względzie okazują się w szczególności informacje zgromadzone w ramach Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań w 2002 roku.

Zgodnie z danymi zawartymi w tab. 8, dość duże braki w zakresie wyposażenia dotyczą w szczególności tych mieszkań, które znajdują się w budynkach wybudowanych

przed rokiem 1918. Dość duże braki widoczne są chociażby w wyposażeniu w ustęp splukiwany wodą, łazienkę czy też wykorzystywanie przestarzałych źródeł ogrzewania. Warto podkreślić, iż skupisko najstarszych budynków w mieście, ulokowane jest w szczególności w Golubskiej części miasta – Golubskiej Starówce.

Tab. 8 Wyposażenie mieszkań według okresu budowy w 2002 r.

Wyposażenie mieszkań		Mieszkania zamieszkane w budynkach wybudowanych w latach						
		Przed 1918	1918-1944	1945-1970	1971-1978	1979-1988	1989-2002	razem
w %								
Wodociąg	razem	85,1%	85,8%	98,3%	100,0%	99,9%	99,9%	96,3%
	z sieci	76,4%	77,0%	90,1%	97,1%	99,1%	99,2%	92,4%
	lokalny	8,7%	8,8%	8,2%	2,9%	0,8%	0,7%	3,9%
Ustęp splukiwany	razem	60,7%	65,7%	94,5%	98,3%	99,2%	99,9%	89,9%
	do sieci	56,0%	53,9%	85,2%	96,0%	97,3%	98,5%	86,2%
	do urządzenia lokalnego	4,6%	11,8%	9,3%	2,4%	1,9%	1,4%	3,7%
Łazienka		49,9%	59,8%	91,6%	97,8%	99,2%	99,8%	87,2%
Ciepła woda bieżąca	razem	27,5%	35,3%	61,2%	86,8%	96,8%	98,9%	75,5%
	ogrzewana poza mieszkaniem	0,3%	-	10,1%	56,9%	77,2%	86,7%	49,9%
	ogrzewana w mieszkaniu	27,3%	35,3%	51,1%	29,9%	19,5%	12,2%	25,7%
Gaz	z sieci	-	-	-	-	-	-	0,0%
	z butli	77,1%	80,4%	83,1%	77,6%	51,8%	33,7%	62,1%
Ogrzewanie	ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	centralne ogrzewanie zbiorowe	3,0%	-	17,5%	60,6%	78,3%	86,7%	52,2%
	centralne ogrzewanie indywidualne	25,0%	29,9%	50,0%	28,5%	18,2%	12,3%	24,3%
	piece	69,3%	68,1%	30,6%	10,6%	3,3%	1,0%	22,7%
	inne	2,7%	2,0%	1,9%	0,3%	0,1%	-	0,9%
Mieszkania ogółem		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Źródło: GUS - Narodowy Spis Powszechny 2002, opracowanie własne na podstawie danych GUS

Obszar wskazany do rewitalizacji posiada również dość istotne braki w zakresie dostosowania istniejącej infrastruktury drogowej do zabytkowej zabudowy tego rodzaju obszaru. Zgodnie z danymi z tab. 9, w roku 2006, na każdy obiekt zabytkowy wpisany do rejestru zabytków bądź pozostający w ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków przypada jedynie 0,014 km odpowiednio dostosowanej infrastruktury drogowej – drogi z nawierzchnią ulepszoną wykonaną z kostki. Na terenie całego miasta wskaźnik ten jest ponad dwukrotnie wyższy i wynosi odpowiednio 0,032 km.

Tab. 9 Stopień dostosowania istniejącej infrastruktury drogowej do zabytkowej zabudowy

(infrastruktura / obiekty istniejące na obszarze określonym jak w tabeli)

Lp.	Obszar	Długość dróg - nawierzchni dostosowanych do zabytkowej zabudowy przypadających na obiekt zabytkowy (w km)*
I	Miasto Golub-Dobrzyń	0,032
II	Obszar objęty rewitalizacją	0,014

* (1) za obiekty zabytkowe uznaje się obiekty wpisane do rejestru zabytków oraz obiekty będące w ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków; (2) za nawierzchnię dostosowaną do zabytkowej zabudowy uznaje się nawierzchnię ulepszoną wykonaną z kostki

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Golubia-Dobrzynia, Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Golubia-Dobrzynia, Golub-Dobrzyń, 2003 r.

Dokonując analizy obszaru przeznaczonego do rewitalizacji pod kątem możliwości realizacji przedsięwzięć z zakresu mieszkalnictwa, zgodnie z takimi dokumentami jak „Wytyczne dotyczące przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji”, wydanym przez Instytucję Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 oraz „Wytyczne Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa”, wskazać należy w szczególności na następujące kryteria:

1. Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia. Wskaźnikiem, który określa to kryterium jest liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1000 ludności. Wartości wskazanego wskaźnika prezentuje tab. 10.

Tab. 10 Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej* (osoby zamieszkujące na obszarze określonym jak w tabeli)

/w liczba osób/

Lp.	Obszar	W przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców		
		Lata		
		2007	2006	2005
I	Polska	b.d.	74	b.d.
II	Kujawsko-Pomorskie	b.d.	107	b.d.
III	Miasto Golub-Dobrzyń	132	156	160
IV	Obszar objęty rewitalizacją	332	421	329

* osoby, które zgodnie z ustawą z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej są uprawnione do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego

b.d. - brak danych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Golubiu-Dobrzyniu, Urzędu Miasta Golubia-Dobrzynia, „Wytyczne dotyczące przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji” wydane przez Instytucję Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013

2. Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia. Wskaźnikiem, który określa to kryterium jest udział długotrwanie bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym. Wartości wskazanego wskaźnika prezentuje tab. 11.

Tab. 11 Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym*
(osoby zamieszkujące na obszarze określonym jak w tabeli)
 /w liczba osób/

Lp.	Obszar	w %	
		Lata	
		2006	
I	Polska	4,7	
II	Kujawsko-Pomorskie	5,9	
III	Miasto Golub-Dobrzyń	6,0	
IV	Obszar objęty rewitalizacją	9,4	

* liczba osób bezrobotnych poszukujących pracy 13 m-cy i dłużej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Golubiu-Dobrzyniu, Urzędu Miasta Golubia-Dobrzynia, „Wytyczne dotyczące przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji” wydane przez Instytucję Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013

3. Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej. Wskaźnikiem, który określa to kryterium jest liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 osób. Wartości wskazanego wskaźnika prezentuje tab. 12.

Tab. 12 Poziom aktywności gospodarczej*
(istniejącej na obszarze określonym jak w tabeli)
 /w liczba działalności gospodarczych/

Lp.	Obszar	Liczba zarejestrowanych podmiotów na 100 osób		
		Lata**		
		2007	2006	2005
I	Polska	b.d.	9,5	b.d.
II	Kujawsko-Pomorskie	b.d.	9,0	b.d.
III	Miasto Golub-Dobrzyń	6,0	6,0	6,1
IV	Obszar objęty rewitalizacją	5,7	6,0	5,9

* liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na obszarze określonym jak w tabeli

** na dzień 31.XII

b.d. - brak danych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Golubiu-Dobrzyniu, Urzędu Miasta Golubia-Dobrzynia, „Wytyczne dotyczące przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji” wydane przez Instytucję Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013

Uwzględniając zdiagnozowane problemy oraz kierując się kryteriami będącymi podstawą do wyznaczenia obszaru przeznaczanego do rewitalizacji, wskazać należy, iż głównym zamierzeniem niniejszego Lokalnego Programu Rewitalizacji jest odnowa i ożywienie obszaru wskazanego jako problemowy, dzięki realizacji następujących celów:

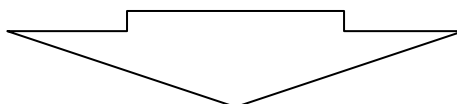
1. Poprawa stanu infrastruktury wpływającej na jakości życia (atrakcyjność zamieszkania) i wzrost poziomu aktywności gospodarczej w oparciu o posiadane walory turystyczne (historyczno-kulturowe i przyrodnicze)
2. Przeciwdziałanie i ograniczenie poziomu ubóstwa poprzez działania aktywizacyjne osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

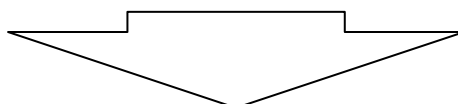
Strukturę celów Lokalnego Programu Rewitalizacji wraz z niezbędnymi wskaźnikami produktu i rezultatu określa tab. 13.

Tab. 13 Cele i wskaźniki Lokalnego Programu Rewitalizacji

Cele Lokalnego Programu Rewitalizacji	CEL 1	CEL 2
		Poprawa stanu infrastruktury wpływającej na jakości życia (atrakcyjność zamieszkania) i wzrost poziomu aktywności gospodarczej w oparciu o posiadane walory turystyczne (historyczno-kulturowe i przyrodnicze)
Cele szczegółowe wyrażone niżej wymienionymi wskaźnikami produktu i rezultatu	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa stanu infrastruktury drogowej (pieszej i pieszo-jezdnej) wraz z właściwym jej odwodnieniem (wyposażeniem w kanalizację deszczową) i wyposażenie przestrzeni publicznej w infrastrukturę towarzyszącą (mała architektura). • Podniesienie atrakcyjności turystycznej obszaru wskazanego do rewitalizacji poprzez poprawę stanu obiektów zabytkowych wraz z udostępnianiem ich na cele turystyczne, wyposażenie w infrastrukturę towarzyszącą (mała architektura) oraz działania informacyjno-promocyjne. 	<ul style="list-style-type: none"> • Podniesienie lub zmiana kwalifikacji i kompetencji zawodowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez organizację kursów, szkoleń i innych metod wsparcia indywidualnego. • Wyrównywanie dysproporcji edukacyjnych dzieci (w szczególności pochodzących z rodzin dotkniętych problemem ubóstwa / wykluczenia społecznego) poprzez tworzenie dodatkowych zajęć dydaktyczno – wyrównawczych oraz specjalistycznych.

Projekty realizowane w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji

Wskaźniki osiągnięć	Rodzaj wskaźnika	Jednostka miary	Wartość bazowa	Zakładana, szacunkowa wartość w roku 2015 (skumulowana)
wskaźniki produktu	Długość ciągów komunikacyjnych poddanych przebudowie (ciągów pieszych i pieszo-jezdnymi) wraz ich wyposażeniem w niezbędną kanalizację deszczową	km	1,08 ¹	1,54
	Liczba odrestaurowanych/odnowionych/wyremontowanych obiektów zabytkowych (pozostających w rejestrze lub ewidencji zabytków)	szt.	23 ²	25
	Liczba osób objętych kursami, szkoleniami i innymi metodami wsparcia indywidualnego	szt.	6 ³	21
	Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami dydaktyczno – wyrównawczymi oraz specjalistycznymi	szt.	30 ⁴	60
wskaźniki rezultatu	Powierzchnia wyremontowanej / przebudowanej infrastruktury publicznej	m2	10 075,00 ¹	14 135,82
	Liczba nowych obiektów udostępnianych na cele turystyczno – kulturowo – edukacyjne	szt.	0	1
	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznych	osób na 1 tys. mieszkańców	332	320
	Liczba podmiotów gospodarczych	podmiotów na 1 tys. mieszkańców	57,2	59,9

¹ wyremontowana / przebudowana infrastruktura publiczna w latach 2005-2008 przez Miasto Golub-Dobrzyń;

² obiekty odrestaurowane / odnowione / wyremontowane w latach 2005-2008 przez Miasto Golub-Dobrzyń i inwestorów prywatnych;

³ osoby objęte kursami, szkoleniami i innymi metodami wsparcia indywidualnego w roku 2008 w ramach działań realizowanych przez MOPS w Golubiu-Dobrzyniu;

⁴ dzieci objęte dodatkowymi zajęciami dydaktyczno – wyrównawczymi oraz specjalistycznymi w roku 2008 w ramach działalności świetlicy socjoterapeutycznej przy SP nr 1 w Golubiu-Dobrzyniu.

IV. Planowane działania

Zgodnie z założeniami, działania realizowane w ramach niniejszego Lokalnego Programu Rewitalizacji winny służyć odnowie i ożywieniu obszaru wskazanego jako problemowy i przyczyniać się do realizacji celów tego programu.

Za spełniające powyższe warunki uznaje się działania, które ujęto w wykazie projektów przeznaczonych do realizacji w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji, który stanowi załącznik nr 3. Opis projektów wraz z wstępnym harmonogramem ich realizacji prezentuje zaś załącznik nr 4.

Wskazane w w/w załącznikach projekty, obejmują również prace renowacyjno-modernizacyjne i remontowe budynków. Są to następujące budynki:

- wieży kościoła parafialnego p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej przy ul. Kościelnej 11 w Golubiu-Dobrzyniu;
- dawny kościół ewangelicki, użytkowanego aktualnie przez Szkołę Podstawową nr 1 w Golubiu-Dobrzyniu, położony przy ul. Brodnicka 1.

Pierwszy z wymienionych budynków jest obiektem wpisanym do rejestru zabytków, drugi zaś pozostaje w ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W związku z postanowieniami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane, przepisy dotyczące konieczności sporządzania charakterystyki energetycznej budynków (w formie świadectwa), nie dotyczą m.in. budynków podlegających ochronie na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami lub budynków używanych jako miejsca kultu i do działalności religijnej. Są to więc specyficzne budynki, dla których prowadzenie pomiarów w zakresie efektywności energetycznej nie jest konieczne. Według wstępnych szacunków, brak jest aktualnie przesłanek do podejmowania specyficznych działań o charakterze termomodernizacyjnym w w/w budynkach.

Oprócz projektów wskazanych w załącznik nr 3 do niniejszego programu, planowane są dodatkowo działania towarzyszące, które wpisują się w cele niniejszego programu, choć z założenia nie będą się ograniczały tylko do terenu wskazanego jako problemowy. Będą to w szczególności takie działania jak:

- System preferencyjnych pożyczek na remont, w szczególności elewacji, budynków wpisanych do rejestru bądź ewidencji zabytków, w tym również usytuowanych na terenie Starówki Golubskiej. Pożyczki są udzielane przez Miasto Golub-Dobrzyń. Są one niskoprocentowane z dość długim okresem spłaty.
- Cykliczne imprezy plenerowe realizowane również na terenie Golubskiej Starówki, służące promocji miasta i integracji jego mieszkańców.

W ramach poczynionych założeń służących poprawie stanu infrastruktury wpływającej na jakość życia i wzrost aktywności gospodarczej na obszarze wskazanym do rewitalizacji, podejmowane będą również działania kierowane do osób, które zamieszkują w zabytkowych kamienicach położonych na terenie wskazanym do rewitalizacji (o niskim standardzie wyposażenia) i posiadających trudności z bieżącym regulowaniem płatności mieszkaniowych. Tego rodzaju osoby będą miały możliwość zamiany dotychczas zajmowanych mieszkań na lokale socjalne budowane przez miasto w ramach środków budżetowych pochodzących z Funduszu Dopłat. Opuszczane w ten sposób kamienice z niskim standardem wyposażenia, poprzez podniesienie atrakcyjności turystycznej obszaru wskazanego do rewitalizacji, będą mogły być wykorzystane bardziej efektywnie, tworząc zarazem szansę na podniesienie standardu wyposażenia tego rodzaju obiektów.

Planowane działania, które określono w załącznik nr 3 do niniejszego programu, realizowane będą w dużej części zgodnie z zasadą empowerment, angażując i dedykując planowane działania osobą zamieszkującym teren wskazany do rewitalizacji.

V. Plan finansowy

Działania przewidziane niniejszym programem, zgodnie z założeniami, posiadają dość zróżnicowane źródła finansowania. Są to jednak w głównej mierze środki własne Gminy Miasta Golubia-Dobrzynia i środki pomocowe Unii Europejskiej, w szczególności te, które pochodzą z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. W przypadku części projektów, przewiduje się również inne źródła finansowania pochodzące np. Europejskiego Funduszu Społecznego. Szacunkowe nakłady finansowe w poszczególnych latach na zadania planowane w ramach niniejszego programu prezentuje tab. 14.

Tab. 14 Plan finansowy na lata 2009-2015

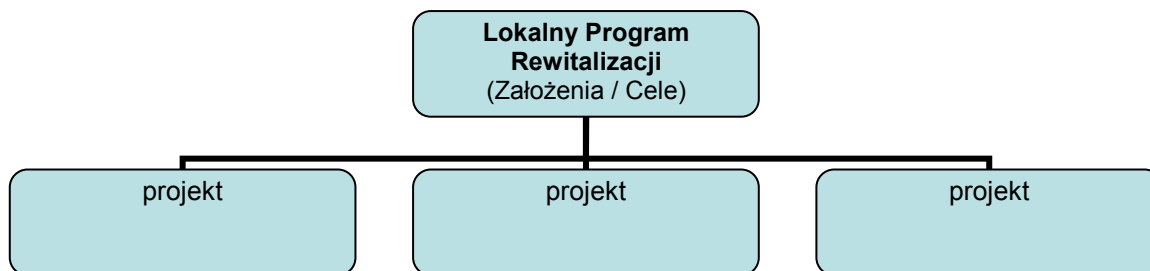
Lp.	Tytuł / rodzaj projektu	Źródła finansowania	Wartość projektu ogółem (w zł)	Szacunkowe nakłady w latach (w zł)							
				2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
1	Rewitalizacja Gólubskiej Starówki - Etap II (podetap IA)	EFRR; środki własne Gminy Miasto Golub-Dobrzyń	2 741 553,59	5 148,00	2 686 409,99						
2	„Aktywność – krok do przodu” (Aktywizacja osób z rodzin wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym)	EFS	40 000,00				40 000,00				
3	Wyrównywanie dysproporcji edukacyjnych poprzez tworzenie dodatkowych zajęć dydaktyczno-wyównawczych oraz specjalistycznych	EFS	60 000,00					60 000,00			
4	Prace konserwatorskie przy elewacji ceglanej Kościoła p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej przy ul. Kościelnej 11 w Golubiu-Dobrzyniu – elewacja korpusu Kościoła (etap I)	EFRR; środki własne Parafii Rzymsko-Katolickiej p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Golubiu-Dobrzyniu	665 929,97					665 929,97			
5	Prace konserwatorskie przy elewacji ceglanej Kościoła p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej przy ul. Kościelnej 11 w Golubiu-Dobrzyniu – elewacja prezbiterium Kościoła (etap II)*	EFRR; środki własne Parafii Rzymsko-Katolickiej p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Golubiu-Dobrzyniu	519 735,83					519 735,83			
Razem			4 027 219,39	5 148,00	2 686 409,99	0,00	40 000,00	1 245 665,80	0,00	0,00	0,00

* Projekt rezerwowy. Realizacja projektu uzależniona jest od możliwości uzyskania dofinansowania z środków EFRR.

VI. System wdrażania

Instytucją zarządzającą i wdrażającą niniejszy Lokalny Program Rewitalizacji jest samorząd Miasta Golubia-Dobrzynia. Przyjęcie i aktualizacja programu następuje uchwałą Rady Miasta Golubia-Dobrzynia. Realizacja założeń niniejszego programu dokonuje się w szczególności poprzez projekty umieszczone w wykazie projektów stanowiącym załącznik do Lokalnego Programu Rewitalizacji. Poglądowy system wdrażania programu prezentuje rys. 2

Rys. 2 System wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji

Realizacja projektów wynikających z Lokalnego Programu Rewitalizacji następuje w szczególności przy zastosowaniu montażu finansowego wskazanego w wykazie projektów i poprzez określonych tam beneficjentów.

VII. System monitorowania, oceny realizacji i komunikacji społecznej

W celu prawidłowej realizacji założeń przewidzianych w Lokalnym Programie Rewitalizacji, program ten, podlegał będzie monitorowaniu. System monitorowania polega w szczególności na porównaniu założeń, celów i wskaźników osiągnięć określonych dla programu z wartościami rzeczywiście osiągniętymi w wyniku realizacji zaplanowanych w ramach tego programu działań/projektów. Stosowne porównania dokonuje się w szczególności w systemie rocznym. Minimum raz w roku, z uwzględnieniem wskazań Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013, sporządzane będą sprawozdania z realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji. Zadania związane z procesem monitorowania wykonuje Burmistrz Miasta Golubia-Dobrzynia przy pomocy Urzędu Miasta Golubia-Dobrzynia i wyodrębnionych w jego ramach komórek organizacyjnych. Komórką koordynującą i gromadzącą dane na temat postępów realizacji założeń programu będzie Biuro Pozyskiwania Funduszy, Rozwoju i Promocji.

Zgodnie z obowiązującym dokumentem wydanym przez Instytucję Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 pn. „Wytyczne dotyczące przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji”, koniecznym jest dokonywanie oceny Lokalnego Programu Rewitalizacji co najmniej raz na trzy lata w formie uchwały Rady Miasta Golubia-Dobrzynia.

Niniejszy Lokalny Program Rewitalizacji podlega upublicznieniu, zarówno jako projekt podlegający konsultacją społeczną, a także jako dokument ostateczny, przyjęty uchwałą Rady Miasta Golubia-Dobrzynia. Upublicznienie programu następuje w szczególności poprzez umieszczenie go na stronie internetowej Miasta Golubia-Dobrzynia oraz umożliwienie wglądu w dokument na miejscu w siedzibie Urzędu Miasta Golubia-Dobrzynia. Informacje na temat programu mogą być dodatkowo rozpowszechniane poprzez informacje prasowe oraz w trakcie spotkań z mieszkańcami Golubia-Dobrzynia.

ZAŁĄCZNIKI

DIAGNOZA STANU WYJŚCIOWEGO

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI na lata 2009 – 2015

SPIS TREŚCI

- I. Sytuacja społeczno-gospodarczej miasta na tle jednostek w regionie i kraju**
  - 1. Społeczeństwo**
  - 2. Gospodarka**
  - 3. Środowisko i zagospodarowanie przestrzenne**
  - 4. Infrastruktura**
- II. Analiza strategiczna**
- III. Podsumowanie i wytyczne dla Lokalnego Programu Rewitalizacji**
- IV. Lokalny Program Rewitalizacji na tle innych dokumentów strategicznych**

I. Sytuacja społeczno-gospodarcza miasta na tle jednostek w regionie i kraju

1. Społeczeństwo

Według danych pozostających w dyspozycji Urzędu Miasta Golubia-Dobrzynia w dniu 31 grudnia 2007 r. miasto Golub-Dobrzyń liczyło łącznie 13 771 mieszkańców. Rok 2007 stał się pierwszym od trzech lat okresem, w którym liczba ludności nieznacznie wzrosła w porównaniu do roku poprzedniego. Zgodnie z danymi zawartymi w tab. 1, począwszy od roku 2004 zauważalny jest coroczny spadek liczby ludności miasta. Tendencja ta uległa zahamowaniu w 2007 roku. Porównując jednak poziom ludności w ostatnich czterech latach do statystyk z roku 2003, zauważyć można w miarę stały odpływ mieszkańców Golubia-Dobrzynia. W roku 2006 miasto liczyło o ponad 5 % mieszkańców mniej niż w roku 2003. Sytuacja uległa niewielkiej poprawie w roku 2007. Zestawiając rok 2007 i 2006 z rokiem 2003, miasto zyskało niespełna 1 % nowych mieszkańców. Analizując sytuację jaka kształtowała się w powiecie golubsko-dobrzyńskim oraz szerzej w całym województwie kujawsko-pomorskim, porównując zarówno rok do roku jak i odnosząc poszczególne lata do roku 2003, zauważyć można, iż spadki ludności na przestrzeni ostatnich czterech lat w największym stopniu dotknęły miasto Golub-Dobrzyń. Poziom liczby ludności zarówno w powiecie jak i województwie nie ulegał praktycznie znaczącym zmianą.

Tab. 1 Liczba ludności w latach 2003-2007

Lata	Liczba ludności								
	Miasto Golub-Dobrzyń			Powiat Golubsko-Dobrzyński			Województwo Kujawsko-Pomorskie		
	w liczbach bezwzględnych	% w porównaniu do roku poprzedniego	% w porównaniu do roku 2003	w liczbach bezwzględnych	% w porównaniu do roku poprzedniego	% w porównaniu do roku 2003	w liczbach bezwzględnych	% w porównaniu do roku poprzedniego	% w porównaniu do roku 2003
2007	13 771	100,89%	95,46%	45 111	100,08%	99,97%	2 066 136	99,99%	99,90%
2006	13 649	96,57%	94,61%	45 074	99,84%	99,89%	2 066 371	99,91%	99,91%
2005	14 134	99,03%	97,98%	45 145	100,02%	100,05%	2 068 253	100,00%	100,01%
2004	14 272	98,93%	98,93%	45 137	100,03%	100,03%	2 068 258	100,01%	100,01%
2003	14 426	x	100,00%	45 123	x	100,00%	2 068 142	x	100,00%

Źródło: Urząd Miasta Golubia-Dobrzynia, GUS

Analizując dokładnie rok 2006, zgodnie z wskazaniem tab. 2, należy wskazać, iż najliczniejszą wiekową grupą mieszkańców miasta są osoby od 20 do 29 lat. Stanowią one blisko 18 % całej populacji Golubia-Dobrzynia. Podobnie jest w powiecie golubsko-dobrzyńskim oraz województwie kujawsko-pomorskim. Tam jednak udział tej grupy wiekowej jest o blisko 1 % mniejszy. Równie licznymi grupami wiekowymi w mieście są także osoby liczące od 40 do 59 lat. Biorąc pod uwagę młodsze osoby zamieszkujące Golub-Dobrzyń, które w 2006 r. nie przekroczyły 19 roku życia, okazuje się, że ta grupa wiekowa liczyła wówczas ponad 26 %. Przyznać należy, iż jest to dość znacząca grupa mieszkańców.

Zgodnie z danymi zawartymi w tab. 3, dominującą płcią w mieście są kobiety. W roku 2006 było ich 6780 i stanowiły blisko 53 % całej populacji. Kobiety przeważają nieznacznie również w powiecie i województwie.

Tab. 2 Ludność w według wieku w 2006 r. (stan w dniu 31.XII)

Wyszczególnienie	Ogółem	W wieku									
		0-4 lata	5-9	10-14	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-64	65 lat i więcej
w wartościach bezwzględnych											
Województwo Kujawsko-Pomorskie	2 066 371	100 742	107 297	131 330	155 004	349 245	284 204	289 284	306 663	85 396	257 206
Powiat Golubsko-Dobrzyński	45 074	2 436	2 768	3 423	3 645	7 474	5 998	6 320	5 880	1 638	5 492
Miasto Golub-Dobrzyń	12 897	648	745	932	1 037	2 267	1 731	1 907	1 841	460	1 329
w %											
Województwo Kujawsko-Pomorskie	100,00%	4,88%	5,19%	6,36%	7,50%	16,90%	13,75%	14,00%	14,84%	4,13%	12,45%
Powiat Golubsko-Dobrzyński	100,00%	5,40%	6,14%	7,59%	8,09%	16,58%	13,31%	14,02%	13,05%	3,63%	12,18%
Miasto Golub-Dobrzyń	100,00%	5,02%	5,78%	7,23%	8,04%	17,58%	13,42%	14,79%	14,27%	3,57%	10,30%

Źródło: GUS

Tab. 3 Ludność według płci i wieku w 2006 r. (stan w dniu 31.XII)

Wyszczególnienie	Ludność		
	ogółem	mężczyźni	kobiety
w wartościach bezwzględnych			
Województwo Kujawsko-Pomorskie	2 066 371	997 275	1 069 096
Powiat Golubsko-Dobrzyński	45 074	22 294	22 780
Miasto Golub-Dobrzyń	12 897	6 117	6 780
w %			
Województwo Kujawsko-Pomorskie	100,00%	48,26%	51,74%
Powiat Golubsko-Dobrzyński	100,00%	49,46%	50,54%
Miasto Golub-Dobrzyń	100,00%	47,43%	52,57%

Źródło: GUS

Niezwykle istotne stają się jednak porównania ludności według ekonomicznych grup wieku. Dane w tym zakresie w odniesieniu do roku 2002 i 2006 przedstawia tab. 4. Zarówno w roku 2002 jak i 2006 ponad 60 % ogółu mieszkańców stanowiły osoby w wieku produkcyjnym. W roku 2006 w porównaniu z rokiem 2002 nastąpił jednak ponad 3 % wzrost liczby tej grupy osób. Podobne wzrosty notowano w powiecie i województwie. Tego typu wzrost w wyżej wymienionej grupie osób jest zrozumiały ze względu na dość liczną w roku 2002 grupę osób w wieku przedprodukcyjnym. Analizując liczebność grupy osób w wieku przedprodukcyjnym w roku 2006, należy oczekiwać w latach kolejnych znacznie mniejszych przyrostów liczby osób w wieku produkcyjnym a niżeli w okresie prezentowanym powyżej. Różnica pomiędzy grupą osób w wieku przedprodukcyjnym w roku 2002 i 2006 przekracza 3 %, na niekorzyść roku 2006. Zapowiedzią negatywnych tendencji w proporcji pomiędzy osobami w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym może być również ujawniający się w roku 2006 wzrost liczebności grupy osób w wieku poprodukcyjnym. Oczekiwać należy zatem w latach kolejnych wzrostu liczby ludności w wieku nieprodukcyjnym przypadających na 100 osób w wieku produkcyjnym. Co prawda w 2006 r. wskaźnik ten obniżył się aż o 8 pkt. w stosunku do roku 2002, jednak przy zmniejszającej się liczbie urodzeń oraz powiększającej się grupie osób w wieku poprodukcyjnym, sprawić może w latach kolejnych wzrost tego wskaźnika.

Tab. 4 Ruch naturalny ludności w 2002 i 2006 r.

Wyszczególnienie	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
	w liczbach bezwzględnych				na 1000 ludności			
Rok 2006								
Województwo Kujawsko-Pomorskie	12 754	21 142	19 622	1 520	6,17	10,23	9,49	0,74
Powiat Golubsko-Dobrzyński	307	475	408	67	6,75	10,45	8,98	1,47
Miasto Golub-Dobrzyń	82	128	103	25	6,30	9,83	7,91	1,92
Rok 2002								
Województwo Kujawsko-Pomorskie	10 513	20 143	19 036	1 107	5,08	9,73	9,20	0,53
Powiat Golubsko-Dobrzyński	249	531	390	141	5,54	11,81	8,68	3,14
Miasto Golub-Dobrzyń	86	128	88	40	6,61	9,83	6,76	3,07

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tab. 5 Ludność według ekonomicznych grup wieku w 2002 i 2006 r. (stan w dniu 31.XII)

Wyszczególnienie	Ogółem	Ekonomiczne grupy wieku								ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
		wiek przedprodukcyjny		wiek produkcyjny				wiek poprodukcyjny		
		razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety	mobilny	niemobilny	razem	w tym kobiety	
w wartościach bezwzględnych										
Województwo Kujawsko-Pomorskie	2 066 371	431 113	210 466	1 331 439	651 893	828 031	503 408	303819	206737	55,2
Powiat Golubsko-Dobrzyński	45 074	10 848	5 309	27 831	13 171	17 908	9 923	6395	4300	62,0
Miasto Golub-Dobrzyń	12 897	2 954	1 489	8 344	4 159	5 283	3 061	1599	1132	54,6
w %										
Województwo Kujawsko-Pomorskie	100,00%	20,86%	10,19%	64,43%	31,55%	40,07%	24,36%	14,70%	10,00%	x
Powiat Golubsko-Dobrzyński	100,00%	24,07%	11,78%	61,75%	29,22%	39,73%	22,01%	14,19%	9,54%	x
Miasto Golub-Dobrzyń	100,00%	22,90%	11,55%	64,70%	32,25%	40,96%	23,73%	12,40%	8,78%	x
Rok 2002										
Wyszczególnienie	Ogółem	Ekonomiczne grupy wieku								ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
		wiek przedprodukcyjny		wiek produkcyjny				wiek poprodukcyjny		
		razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety	mobilny	niemobilny	razem	w tym kobiety	
w wartościach bezwzględnych										
Województwo Kujawsko-Pomorskie	2 069 321	494 747	241 472	1 283 958	629 603	829 712	454 246	290350	198366	61,1
Powiat Golubsko-Dobrzyński	44 950	12 332	6 036	26 400	12 507	17 675	8 725	6218	4202	70,3
Miasto Golub-Dobrzyń	13 017	3 558	1 782	8 006	3 999	5 347	2 659	1453	1031	62,6
w %										
Województwo Kujawsko-Pomorskie	100,00%	23,91%	11,67%	62,05%	30,43%	40,10%	21,95%	14,03%	9,59%	x
Powiat Golubsko-Dobrzyński	100,00%	27,43%	13,43%	58,73%	27,82%	39,32%	19,41%	13,83%	9,35%	x
Miasto Golub-Dobrzyń	100,00%	27,33%	13,69%	61,50%	30,72%	41,08%	20,43%	11,16%	7,92%	x

Źródło: GUS

Analizując dokładniej ruch naturalny ludności, w tym biorąc po uwagę w szczególności liczbę urodzeń i zgony, wskazać należy, iż Golub-Dobrzyń w roku 2006 wykazywał dość wysoki w porównaniu z powiatem i województwem przyrost naturalny. W przeliczeniu na 1000 osób, wyniósł on 1,92, podczas gdy w powiecie tego rodzaju wskaźnik kształtował się na poziomie 1,47, zaś w województwie tylko 0,47. Niepokojące wydawać może się jednak porównanie roku 2006 z 2002. Przyrost naturalny w przeliczeniu na 1000 ludności w mieście był bowiem w roku 2006 o prawie 35 % mniejszy niż w roku 2002. Szczegółowe dane na temat ruchu naturalnego w roku 2002 i 2006 prezentuje tab. 5.

Biorąc pod uwagę źródła utrzymania jakimi dysponowali w roku 2002 mieszkańcy Golub-Dobrzynia, zaobserwować można, iż proporcje pomiędzy utrzymującymi się z pracy i niezarobkowych źródeł utrzymania, w województwie, powiecie i mieście są bardzo podobne. Dysproporcje pomiędzy pracującymi w rolnictwie i poza nim, jakie są widoczne po analizie danych z tab.6, w odniesieniu do wymienionych powyżej podziałów terytorialnych wydają się oczywiste ze względu na specyfikę Golub-Dobrzynia, terenu typowo miejskiego.

Tab. 6 Ludność według głównego źródła utrzymania w 2002 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Utrzymujący się z											
		pracy						niezarobkowego źródła					
		razem	poza rolnictwem			w rolnictwie		razem	emerytury	renty z tytułu niezdolności do pracy (renta inwalidzka)	pozostałych niezarobkowych źródeł	dochodów z własności	nie ustalono
w wartościach bezwzględnych													
Województwo Kujawsko-Pomorskie	2 069 321	1 252 364	1 042 962	915 420	127 542	209 402	175 478	792 568	314 844	190 509	287 215	3 349	21 040
Powiat Golubsko-Dobrzyński	44 950	27 700	17 895	15 527	2 368	9 805	8 874	16 889	6 340	4 406	6 143	47	314
Miasto Golub-Dobrzyń	13 017	7 874	7 606	6 452	1 154	2 688	126	4 983	1 466	1 274	2 243	9	151
w %													
Województwo Kujawsko-Pomorskie	100,00%	60,52%	50,40%	44,24%	6,16%	10,12%	8,48%	38,30%	15,21%	9,21%	13,88%	0,16%	1,02%
Powiat Golubsko-Dobrzyński	100,00%	61,62%	39,81%	34,54%	5,27%	21,81%	19,74%	37,57%	14,10%	9,80%	13,67%	0,10%	0,70%
Miasto Golub-Dobrzyń	100,00%	60,49%	58,43%	49,57%	8,87%	2,06%	0,97%	38,28%	11,26%	9,79%	17,23%	0,07%	1,16%

Źródło: GUS

Tab. 7 Bezrobocie w mieście Golubiu-Dobrzyniu na tle powiatu golubsko-dobrzyńskiego (stan w dniu 31.XII)

Wyszczególnienie	2007				2006				2005			
	Powiat Golubsko-Dobrzyński		Miasto Golub-Dobrzyń		Powiat Golubsko-Dobrzyński		Miasto Golub-Dobrzyń		Powiat Golubsko-Dobrzyński		Miasto Golub-Dobrzyń	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
Liczba bezrobotnych, w tym:	2 971	1 844	940	587	3 957	2 341	1 260	769	4 801	2 558	1 623	885
poprzednio pracujący	2 179	1 277	749	444	2 938	1 666	1 030	618	3 640	1 834	1 323	703
ze zwolnień grupowych	28	19	12	10	42	28	16	11	67	39	18	15
z prawem do zasiłku	550	217	186	83	643	282	239	124	695	244	251	100
niepełnosprawni do 25 roku życia	71	42	30	17	88	50	41	26	92	47	41	22
powyżej 50 roku życia	827	515	233	141	1 112	647	280	166	1 418	710	418	201
długotrwale	428	202	146	75	469	215	180	88	497	202	173	75
bez kwalifikacji zawodowych	1 827	1 285	549	395	2 706	1 711	846	552	3 381	1 962	1 138	685
bez kwalifikacji zawodowych	890	633	296	213	1 152	792	364	253	1 299	854	432	293
samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia	93	91	36	35	113	107	45	43	133	123	47	43
z wykształceniem wyższym	94	69	37	24	97	66	41	30	89	52	37	25
z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym	524	385	176	131	692	487	230	171	831	576	313	224
z wykształceniem ogólnokształcącym	437	313	180	129	442	325	180	131	446	287	189	115
z wykształceniem zasadniczym zawodowym	925	531	261	145	1 281	699	370	218	1 682	789	553	253
z wykształceniem gimnazjalnym i niższym	991	546	286	158	1 445	764	439	219	1 753	854	531	268
w wieku 18-24	827	515	233	141	1 112	647	280	166	1 419	710	418	200
w wieku 25-34	856	591	243	165	1 174	765	351	226	1 422	832	448	267
w wieku 35-44	555	357	197	133	762	457	269	169	934	529	356	210
w wieku 45-54	576	332	218	134	758	427	308	192	890	452	352	193
w wieku 55-59	135	49	39	14	135	45	47	16	119	35	44	15
w wieku 60-64	22	x	10	x	16	x	5	x	17	x	5	x
pozostający bez pracy do 1 miesiąca	225	77	87	27	229	88	79	33	278	73	92	20
pozostający bez pracy 1-3 miesięcy	567	317	194	113	539	212	220	88	645	266	219	86
pozostający bez pracy 3-6 miesięcy	511	288	168	91	576	349	182	114	632	317	233	112
pozostający bez pracy 6-12 miesięcy	510	296	195	120	659	364	217	136	759	378	279	140
pozostający bez pracy 12-24 miesięcy	379	254	107	78	654	402	204	121	813	399	278	138
pozostający bez pracy pow. 24 miesięcy	779	612	189	158	1 300	926	358	277	1 674	1 125	522	389

Źródło: PUP w Golubiu-Dobrzyniu

Niezwykle istotnym elementem w wymiarze społecznym jest poziom i struktura bezrobocia. Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Golubiu-Dobrzyniu na koniec 2007 roku status osoby bezrobotnej posiadało 940 osób, w tym 587 kobiet. Sugerując się danymi z tab. 4 i 7 i porównując liczbę osób bezrobotnych (zarejestrowanych) z liczbą osób w wieku produkcyjnym, stwierdzić można iż w roku 2006 w Golubiu-Dobrzyniu aż 15,10 % osób w wieku produkcyjnym posiadało status osoby bezrobotnej. W przypadku kobiet tego typu wskaźnik wynosił 18,49 %.

Dokonując identycznego porównania w odniesieniu do Powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego, wskaźniki te wynosił wówczas odpowiednio 14,22 % i 17,77 %. Mając na uwadze powyższe, stwierdzić można, iż sytuacja miasta pod względem poziomu bezrobocia na tle całego powiatu w roku 2006 była dość poważna. Obserwując statystyki na temat rejestrowanej liczby osób bezrobotnych z ostatnich trzech lat, widoczna jest rysująca się tendencja spadkowa poziomu bezrobocia w mieście ale również i powiecie. Powodem tego jest zapewne poprawiająca się sytuacja gospodarcza Polski. Dość niepokojącym sygnałem może być jednak zwiększający się corocznie w ostatnich trzech latach udział osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych. Podobne zmiany występują w odniesieniu do liczby osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym, wykształceniem ogólnokształcącym oraz pozostających bez pracy do 12 miesięcy.

Tab. 8 Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia w 2002 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Wykształcenie								
		wyższe	policealne	średnie			zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone	podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	nieustalony poziom
				razem	ogólnokształcące	zawodowe				
w wartościach bezwzględnych										
Województwo Kujawsko-Pomorskie	1 743 220	144 957	47 174	456 640	141 385	315 255	470 106	551 851	51 421	21 071
Powiat Golubsko-Dobrzyński	36 518	1 488	793	7 444	2 365	5 079	10 529	14 382	1 590	292
Miasto Golub-Dobrzyń	10 637	747	397	2 886	1 216	1 670	2 802	3 343	300	162
w %										
Województwo Kujawsko-Pomorskie	100,00%	8,32%	2,71%	26,20%	8,11%	18,08%	26,97%	31,66%	2,95%	1,21%
Powiat Golubsko-Dobrzyński	100,00%	4,07%	2,17%	20,38%	6,48%	13,91%	28,83%	39,38%	4,35%	0,80%
Miasto Golub-Dobrzyń	100,00%	7,02%	3,73%	27,13%	11,43%	15,70%	26,34%	31,43%	2,82%	1,52%

Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2002

Pod względem wykształcenia Golub-Dobrzyń jest w dużej mierze zbliżony do struktury występującej w województwie. Dokonując analogicznych porównań miasta z powiatem, zaobserwować można, zgodnie z informacjami zawartymi w tab. 8, różnice w udziale osób z wyższym i średnim wykształceniem.

Dość niepokojące dane w zakresie sytuacji społecznej miasta, w odniesieniu do planowanej liczby osób w rodzinach wymagających pomocy, wyłaniają się z danych Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Toruniu. W roku 2007, łączną liczbę osób w rodzinach wymagających pomocy, oszacowano na 1 930. W roku kolejnym liczba ta wzrosła do 2 115. Zanotowano zatem blisko 10 % wzrost planowanej liczby osób w rodzinach wymagających wsparcia. Odnosząc w/w statystyki dotyczące roku 2007 do analogicznych informacji na temat województwa kujawsko-pomorskiego i powiatu golubsko-dobrzyńskiego, nasuwa się wniosek, iż sytuacja miasta w porównaniu z wskazanymi jednostkami terytorialnymi nie jest najgorsza. Procentowy udział planowanej liczby osób w rodzinach wymagających wsparcia w całej populacji danego terytorium, wynosił w roku 2007 odpowiednio w województwie kujawsko-pomorskim 18,92 %, powiecie golubsko-dobrzyńskim 16,77 %, zaś w Golubiu-Dobrzyniu 14,01 %. Nie najgorszą sytuację miasta potwierdzają również dane w odniesieniu do potrzeb w zakresie realizacji zadań własnych gminy planowanych na roku 2007 wyrażonych kwotowo, opublikowane przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu w opracowaniu pt. „Potrzeby pomocy społecznej w województwie kujawsko-pomorskim”. W przeliczeniu na 1 mieszkańca planowane wydatki wynosiły odpowiednio dla województwa kujawsko-pomorskiego 104,87 zł, powiatu golubsko-dobrzyńskiego 111,34 zł

oraz Golubia-Dobrzynia 102,68 zł. Wskazane powyżej wydatki obejmowały, takie kategorie, jak: zasiłki okresowe, schronienie, posiłek, ubranie, usługi opiekuńcze, zasiłki celowe, sprawianie pogrzebu, kierowanie do DPS oraz pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie. Warto podkreślić, iż dokonane zestawienie w/w potrzeb Golubia-Dobrzynia z województwem kujawsko-pomorskim i powiatem golubsko-dobrzyńskim wymaga dodatkowego komentarza. Niewątpliwie terytorium województwa i powiatu jest dość zróżnicowane i obejmuje swym zasięgiem dużą liczbę osób zamieszkujących na obszarach wiejskich, dotkniętych dodatkowo w części problemami typowymi dla wsi (np. negatywne następstwa byłych Państwowych Gospodarstw Rolnych), wobec czego oczekuje się, iż w/w wskaźniki winny być bardziej korzystne dla obszarów zurbanizowanych. Uwzględnivszy powyższe, sytuację Golubia-Dobrzynia dotyczącą zapotrzebowania na pomoc społeczną uznać można za relatywnie dużą.

W związku z tym, iż na terenie miasta nie zamieszkują, zgodnie z posiadanymi informacjami, imigranci, mniejszości narodowe i etniczne, bądź też uchodźcy, nie można więc mówić w przypadku Golubia-Dobrzynia, bądź jego części, o specyficznych problemach dotyczących tej grupy osób. Zamieszkujący nielicznie miasto osoby innych narodowości nie stanowią źródeł problemu i są zwykle dość dobrze zintegrowane z pozostałymi mieszkańcami miasta.

Zidentyfikowane problemy

Wśród problemów dotyczących sfery społecznej na szczególną uwagę zasługują:

- zmniejszająca się liczba mieszkańców Golubia-Dobrzynia (odpływ mieszkańców, zmniejszający się przyrost naturalny);
- zmniejszająca się grupa osób w wieku produkcyjnym (zwiększająca się grupa osób w wieku poprodukcyjnym);
- znacząca na tle powiatu liczba osób bezrobotnych;
- zwiększająca się liczba osób bezrobotnych w wieku 50 +;
- relatywnie duże zapotrzebowanie na pomoc społeczną.

2. Gospodarka

Jednym z istotnych elementów warunkujących stopień rozwoju danego terytorium jest między innymi poziom i struktura aktywności gospodarczej. W przypadku Golubia-Dobrzynia w porównaniu z powiatem i województwem aktywność gospodarcza wśród osób fizycznych kształtuje się na dość wysokim poziomie. Potwierdzają to dane z 2006 roku zawarte w tab. 9. Dokonując jednak takiego zestawienia trzeba uwzględnić dodatkowo charakter porównywanych terenów. Regułą jest występowanie znacznie większej liczby działalności gospodarczych na terenach miejskich niż na obszarach wiejskich, typowo rolniczych. W przypadku województwa i powiatu, uwzględnić należy fakt istnienia dość dużych obszarów typowo rolniczych, na których z reguły notuje się niski poziom aktywności gospodarczej pozarolniczej.

Tab. 9 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według wybranych sekcji w 2006 r. (stan w dniu 31.XII)

Wyszczególnienie	Ogółem	w tym						
		przetwórstwo przemysłowe	budownictwo	handel i naprawy	hotele i restauracje	transport, gospodarka magazynowa i łączność	pośrednictwo finansowe	obsługa nieruchomości firm
w wartościach bezwzględnych								
Województwo Kujawsko-Pomorskie	147 762	14 426	16 130	54 155	3 982	12 419	6 541	19176
Powiat Golubsko-Dobrzyński	2 565	343	333	922	60	260	82	207
Miasto Golub-Dobrzyń	1 119	161	126	426	29	93	43	117
w %								
Województwo Kujawsko-Pomorskie	100,00%	9,76%	10,92%	36,65%	2,69%	8,40%	4,43%	12,98%
Powiat Golubsko-Dobrzyński	100,00%	13,37%	12,98%	35,95%	2,34%	10,14%	3,20%	8,07%
Miasto Golub-Dobrzyń	100,00%	14,39%	11,26%	38,07%	2,59%	8,31%	3,84%	10,46%
na 1000 mieszkańców								
Województwo Kujawsko-Pomorskie	71,5	7,0	7,8	26,2	1,9	6,0	3,2	9,3
Powiat Golubsko-Dobrzyński	56,9	7,6	7,4	20,5	1,3	5,8	1,8	4,6
Miasto Golub-Dobrzyń	82,0	11,8	9,2	31,2	2,1	6,8	3,2	8,6

Źródło: GUS, opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Golubia-Dobrzynia i GUS

Porównując aktywność gospodarczą pomiędzy tak zróżnicowanymi jednostkami administracyjnymi jak miasto, powiat i województwo, warto również przyjrzeć się strukturze tego typu aktywności. Zdecydowanie najbardziej popularnym rodzajem działalności gospodarczej wśród osób fizycznych jest handel i naprawy. Ten rodzaj aktywności stanowiły w 2006 roku ponad 38 % ogółu działalności gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne. Dość licznie reprezentowaną branżą wśród osób fizycznych w mieście jest również przetwórstwo przemysłowe i budownictwo, stanowiące odpowiednio ponad 14 % i ponad 11 % ogółu działalności gospodarczych. Podobne prawidłowości mają miejsce w powiecie i województwie. Po analizie zawartości tab. 9, dość zaskakujący okazuje się jednak niski poziom aktywności gospodarczej w dziedzinie „hotele i restauracje”. Ze względu na dość wysokie walory historyczno-przyrodnicze miasta, takie jak chociażby historyczna zabudowa, obecność zamku Golubskiego czy przepływająca rzeka Drwęca, oczekiwać można by nagromadzenie znaczącej liczby podmiotów działających w branży turystycznej, w tym hotelarskiej i gastronomicznej. Tego rodzaju podmioty w roku 2006 stanowiły niespełna 3 % wszystkich działalności podejmowanych przez osoby fizyczne. Podobny poziom tego rodzaju aktywności występował w powiecie i szerzej w województwie. Jednak odnosząc to do charakteru terytorium, które w przypadku województwa i powiatu nie jest w całości atrakcyjne turystycznie, poziom aktywności gospodarczej w branży turystycznej w mieście uznać należy za dość niski.

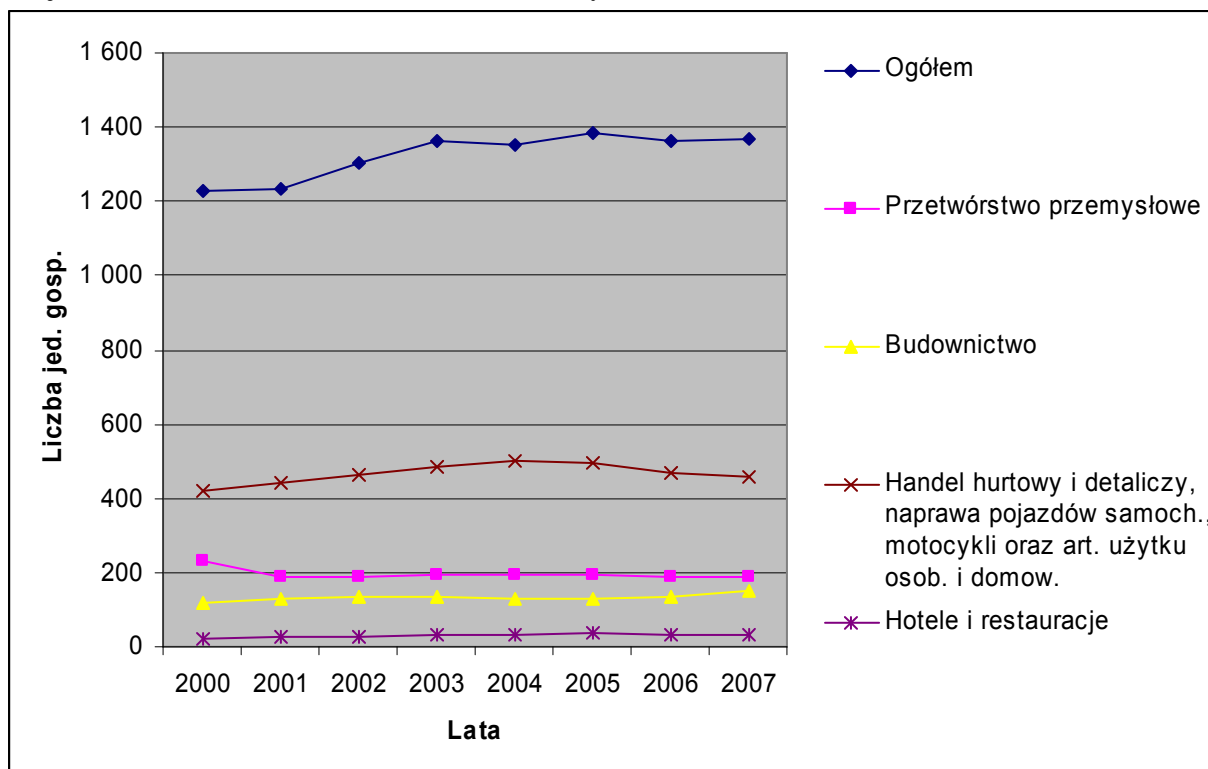
Tab. 10 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sekcji PKD w latach 2000-2007 w Golubiu-Dobrzyniu

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	
	liczba jed. gosp.								
Ogółem	ogółem	1 227	1 233	1 302	1 362	1 351	1 384	1 364	1 368
	sektor publiczny	39	36	36	46	48	78	79	85
	sektor prywatny	1 188	1 197	1 266	1 316	1 303	1 306	1 285	1 283
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	ogółem	15	13	15	16	14	15	15	14
	sektor publiczny	0	0	0	0	0	0	0	0
	sektor prywatny	15	13	15	16	14	15	15	14
Rybacktvo	ogółem	1	1	1	1	1	1	0	0
	sektor publiczny	0	0	0	0	0	0	0	0
	sektor prywatny	1	1	1	1	1	1	0	0
Przetwórstwo przemysłowe	ogółem	229	187	191	195	193	193	189	188
	sektor publiczny	1	0	0	0	0	0	0	0
	sektor prywatny	228	187	191	195	193	193	189	188
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	ogółem	4	4	4	4	4	4	3	3
	sektor publiczny	2	2	2	2	2	2	2	2
	sektor prywatny	2	2	2	2	2	2	1	1
Budownictwo	ogółem	117	127	136	136	131	127	132	151
	sektor publiczny	0	1	1	1	1	1	1	1
	sektor prywatny	117	126	135	135	130	126	131	150
Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochod., motocykli oraz art. użytku osob. i domow.	ogółem	421	442	464	487	499	497	471	457
	sektor publiczny	0	0	0	0	0	0	0	0
	sektor prywatny	421	442	464	487	499	497	471	457
Hotele i restauracje	ogółem	24	27	29	33	33	37	32	32
	sektor publiczny	0	0	0	0	0	0	0	0
	sektor prywatny	24	27	29	33	33	37	32	32
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	ogółem	111	113	115	117	107	106	100	94
	sektor publiczny	0	0	0	0	0	0	0	0
	sektor prywatny	111	113	115	117	107	106	100	94
Pośrednictwo finansowe	ogółem	44	47	47	45	45	43	44	50
	sektor publiczny	0	0	0	0	0	0	0	0
	sektor prywatny	44	47	47	45	45	43	44	50
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadz. działalności gospodarczej	ogółem	99	106	125	141	134	174	173	170
	sektor publiczny	2	2	3	4	4	34	32	38
	sektor prywatny	97	104	122	137	130	140	141	132
Administarcja publiczna i obrona narodowa, obowiązk. ubezpiecz. społ. i powszechne ubezpiecz. zdrowotne	ogółem	14	14	13	13	14	14	15	15
	sektor publiczny	14	14	13	13	14	14	14	14
	sektor prywatny	0	0	0	0	0	0	1	1
Edukacja	ogółem	18	14	17	29	29	29	32	34
	sektor publiczny	10	7	7	18	19	19	22	22
	sektor prywatny	8	7	10	11	10	10	10	12
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	ogółem	64	70	76	74	72	64	63	64
	sektor publiczny	6	6	6	4	4	4	4	4
	sektor prywatny	58	64	70	70	68	60	59	60
Działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	ogółem	66	68	69	71	75	80	95	96
	sektor publiczny	4	4	4	4	4	4	4	4
	sektor prywatny	62	64	65	67	71	76	91	92

Źródło: GUS

Relatywnie niski poziom aktywności gospodarczej w branży turystycznej – hotelarskiej i restauratorskiej, daje się zaobserwować nie tylko w roku 2006, ale również w szerszym horyzoncie czasowym. Zgodnie z danymi z tab. 10, tego rodzaju działalność w okresie ostatnich ośmiu lat prowadziło od 24 do 37 podmiotów. Począwszy od roku 2000 do roku 2005 następował systematyczny wzrost tego rodzaju działalności z 24 w roku 2000 do 37 w roku 2005. W roku 2006 zanotowano spadek tego rodzaju działalności do poziomu 32, który utrzymał się również w roku 2007.

Rys. 1 Zmiana liczby podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON wg wybranych sekcjach PKD w latach 2000-2007 w Golubiu-Dobrzyniu

Jedną z branż, która najwyraźniej zanotował wzrost w ostatnich ośmiu latach na rynku Golubia-Dobrzynia, było budownictwo. Sytuacja tego rodzaju wpisywała się zapewne w tendencje występujące w tej branży w skali całego kraju.

Do największych zakładów przemysłowych w mieście należą Golpasz s.a. oraz Drutpol. Pierwszy z zakładów jest producentem mieszanek paszowych dla drobiu, trzody chlewnej i bydła. Drugi specjalizuje się w produkcji wyrobów z drutu. Oba zakłady posiadają znaczące udziały w rynku krajowym produkowanego przez nich asortymentu oraz dodatkowo kierują swoją produkcją na rynki międzynarodowe.

Dość istotnym utrudnieniem dla dalszego rozwoju gospodarczego miasta jest niewystarczająca powierzchnia terenów inwestycyjnych. Tereny aktualnie dostępne posiadają niewielką powierzchnię. Stanowi to niewątpliwie dużą barierę dla uruchamiania nowych, szczególnie większych, przedsięwzięć gospodarczych.

Zidentyfikowane problemy

Wśród problemów dotyczących sfery gospodarczej na szczególną uwagę zasługują:

- nie w pełni wykorzystane walory turystyczne - relatywnie niski poziom aktywności gospodarczej w branży turystycznej i okołoturystycznej;
- relatywnie niski poziom aktywności gospodarczej;
- niedostateczna powierzchnia terenów inwestycyjnych.

3. Środowisko i zagospodarowanie przestrzenne

Golub-Dobrzyń położony jest w północnej części województwa kujawsko-pomorskiego, usytuowany jest ok. 42 km od Torunia. Stanowi on jedną z sześciu jednostek samorządowych powiatu golubsko-dobrzyńskiego. Ze względu na powierzchnię jest najmniejszą tego rodzaju jednostką w powiecie. Golub-Dobrzyń jest gminą miejską, której terytorium zlokalizowane jest po obu stronach rzeki Drwęcy. Zajmuje powierzchnię 750 ha. Obszar miasta z każdej strony otoczony jest terenami wiejskimi należącymi do gminy wiejskiej Golub-Dobrzyń. Powierzchnię miasta stanowią w dużej mierze tereny zabudowane. Ze względu na lokalizację Golubia-Dobrzynia, jest on położony w części centralnej powiatu, uznaje się go za swoisty ośrodek społeczno-gospodarczy powiatu. Swą siedzibę ma tu zarówno Starostwo Powiatowe jak i Urząd Gminy Golub-Dobrzyń.

Według podziału Polski dokonanego przez J. Kondrackiego, pod względem fizycznogeograficznym, obszar miasta Golubia-Dobrzynia leży w obrębie makroregionu Pojezierze Chełmińsko-Dobrzyńskie na granicy mezoregionów Pojezierze Chełmińskie (północna część miasta), Dolina Drwęcy (środkowa część) i Pojezierze Dobrzyńskie (południowa część miasta). Na terenie miasta przeważają dwie podstawowe formy rzeźby. Północna część miasta to płaska i miejscami falista wysoczyzna morenowa, środkowa i południowa to rozległa dolina Drwęcy. Pomimo, iż na obszarze miasta występują użytki rolne, to jednak tylko grunty w północnej części posiadają duże walory rolnicze. Pozostały obszar, zwłaszcza ten ulokowany w dolinie Drwęcy, to tereny o niskiej przydatności rolniczej. Są to przede wszystkim gleby piaskowe, torfowe, murszowe i aluwialne. Gleby torfowe lub mułowo-torfowe występują również w miejscach obniżen terenu, o płytkim zaleganiu wód gruntowych. Występują na nich średniej jakości użytki zielone lub nieużytki rolnicze.

Z tego względu, iż Golub-Dobrzyń jest terenem zurbanizowanym, pod względem lesistości plasuje się on na ostatnim miejscu wśród wszystkich gmin powiatu golubsko-dobrzyńskiego. Lasy stanowią ok. 4,6 % terenu miejskiego, tj. ok. 34,2 ha. Ulokowane są one w części północno-wschodniej i południowo-zachodniej. Jest to w szczególności drzewostan sosnowy z domieszką gatunków liściastych, w szczególności takich jak brzoza, dąb, klon i grab. Pewne zadrzewienie zauważalne jest również wzdłuż rzeki Drwęcy. Tereny te są bogate przyrodniczo ze względu na liczne zbiorowiska roślinne, w szczególności leśne, wodne, błotne, zaroślowe i łąkowe. Pod względem przyrodniczym, to właśnie rzeka Drwęca jest najbardziej cennym elementem środowiska przyrodniczego całego miasta. Przyrodnicze znaczenie Drwęcy potwierdza fakt, iż uznano ją za rezerwat przyrody i obszar chronionego krajobrazu. Drwęca włączona została ponadto do sieci obszarów Natura 2000.

Istotnym elementem stanowiącym o znaczeniu i pozycji Golubia-Dobrzynia jest jego zabudowa, w tym w szczególności obiekty posiadające wyjątkową wartość historyczną. Miasto posiada sześć obiektów, które wpisane zostały do rejestru zabytków. Znajdują się wśród nich obiekty sakralne, zespół staromiejski, obiekty budownictwa obronnego. Szczegółowy wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków wraz z ich charakterystyką prezentuje tab. 11.

Tab. 11 Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków w Golubiu-Dobrzyniu

Nr rejestru, data wpisu	Rodzaj obiektu, lokalizacja	Charakterystyka
A/251/674 31.08.1927	kościół, Plac Tysiąclecia 14	Kościół parafialny rzymsko-katolicki p.w. Świętej Katarzyny; wł. Parafia rzymsko-katolicka Golub-Dobrzyń; murowany; wzniesiony w 1823 r. fundacji Antoniego de Voytsé Wybranieckiego; wieża z poł. XIX w.; helm na wieży z 1886 r.; ołtarz główny rokokowy; dwa ołtarze boczne barokowe przeniesione po kasacie Kościoła Dominikańskiego w Toruniu

A/120/41 22.04.1930	kościół, ul. Kościelna 2	kościół parafialny rzymsko-katolicki p.w. Świętej Katarzyny, wraz z urządzeniem wnętrza, wł. Parafia Rzym.-Kat. Świętej Katarzyny, murowany, wybudowany około 1300 r., zniszczony przez pożary w 1414 r. i 1689 r., prezbiterium wzniesione ok. 1293 r., nawa i wieża 1320-50 r., remonty w 1877 i 1893 r., bogate wyposażenie wnętrza pochodzi z restauracji po pożarze w 1689 r., ołtarz główny z 1640 r., łuk tęczyowy, dwie chrzcielnice z 1735 r., ambona rokokowa, nagrobek Krzysztofa Kostki zm. 1594 r., kropielnica granitowa, dzwon z 1623 r.
A/149/65 18.10.1934	Zamek, ul. PTTK 11	Zamek wraz ze wzgórzem, wł. Skarb Państwa, użytkownik PTTK w Golubiu-Dobrzyniu; murowany, wzniesiony w latach 1296-1311, przebudowa w latach 1604-1725
A/336/124 17.09.1957	Stare Miasto, Golub-Dobrzyń	dzielnica Starego Miasta w obrębie ulic PTTK, Browarowej, Zamurnej, Wodnej, XIV w.
A/432/140 21.12.1959	mury, Golub-Dobrzyń	mury obronne, wł. Gmina Miasto Golub-Dobrzyń, wzniesione w 1 poł. XIV w., miasto posiadało cztery bramy (Lisewska od 1722 r. zwana Brodniczką, Dobrzyńska, Toruńska i Błońska, od 1772 r. zwana Stodólną); w dość dobrym stanie zachowała się wieża narożna przy dawnej Bramie Brodniczej, zachowały się wszystkie odcinki murów obwodowych
A/442/142 2.07.1960	dom, ul. Rynek 19	dom mieszkalny „Pod Kapturem” wł. Gmina Miasto Golub-Dobrzyń, drewniany, 2 poł. XVIII w., jedyny zachowany w zabudowie rynkowej Golubia dom drewniany z pełnym podcieniem szczytowym, zbudowany prawdopodobnie jako karczma i zajazd przy wjeździe do miasta od strony zachodniej

Walory historyczne, potwierdzone wpisem do ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, posiada ponadto wiele budynków mieszkalnych (kamienic) lub publiczno-użytkowych. Są wśród nich również cmentarze i chociażby zespół historyczny wzgórze zamkowe obejmującego Zamek z XIII w., przebudowany w XVI w. wraz ze wzgórzem i stanowiskiem archeologicznym, historyczne założenie dworsko-folwarczno-parkowe z końca XIX w. z dworem, rządówką, parkiem krajobrazowym oraz aleję wzdłuż ul. Kolejowej i aleję dojazdową do parku. Łącznie w ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków pozostaje 185 obiektów.

Zidentyfikowane problemy

Wśród problemów dotyczących sfery zagospodarowania przestrzennego i środowiska na szczególną uwagę zasługują:

- nie w pełni wykorzystane walory przyrodnicze - relatywnie niski poziom aktywności gospodarczej w branży turystycznej i okołoturystycznej;
- nie w pełni wykorzystane walory historyczne, związane z dawną zabudową miejską - relatywnie niski poziom aktywności gospodarczej w branży turystycznej i okołoturystycznej;
- zły stan obiektów zabytkowych.

4. Infrastruktura

W przeważającej części Golubia-Dobrzynia występuje podstawowa infrastruktura miejska, w szczególności ta związana z zaopatrywaniem w wodę i odprowadzaniem ścieków. Zgodnie z danymi GUS, w roku 2007, 93,6 % ogółu ludności miasta korzystało z instalacji wodociągowej. Golub-Dobrzyń posiadał wówczas 29 km czynnej sieci rozdzielczej wodociągowej. Korzystających z tego rodzaju sieci oszacowano na 12 119 osób. Mniej korzystnie wygląda natomiast sytuacja pokrycia siecią kanalizacyjną. Dane GUS wskazują, iż w roku 2007 spośród ogółu mieszkańców miasta, około 87,7 % z nich korzystało z instalacji kanalizacyjnych. Było to odpowiednio 11 347 osób. Sieć ta liczyła wówczas ok. 28,5 km. W zakresie gospodarki wodno-ściekowej niezwykle ważną kwestią wymagającą w miarę pilnych działań jest poprawa stanu istniejącej oczyszczalni ścieków. Aktualny stan oczyszczalni jest daleki od zadowalającego. W zasadzie, budowa nowego tego typu obiektu, w miejsce istniejącego, będzie tym bardziej potrzebna uwzględniając konieczność objęcia systemem kanalizacyjnym nowych obszarów miasta oraz obecność rzeki Drwęcy stanowiącej źródło wody pitnej i cenny zasób przyrodniczy. Mając na uwadze postępujący

rozwój miasta, powstającą nową zabudowę społeczno-gospodarczą, koniecznym staje się budowa nowych odcinków sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, w tym podejmowanie potrzebnych działań modernizacyjnych. Dość duże zapotrzebowanie w zakresie sieci kanalizacyjnych dotyczy w szczególności kanalizacji deszczowej. Wiele z dróg i powierzchni miejskich wymaga budowy tego rodzaju infrastruktury.

Na sieć dróg publicznych ulokowanych w obrębie miasta, składają się drogi gminne (miejskie), powiatowe i wojewódzkie. Główną oś stanowią drogi wojewódzkie relacji Kowalewo-Pomorskie – Rypin oraz łącząca się z nią droga wojewódzka biegnąca w kierunku Lipna. Drogi powiatowe zlokalizowane są głównie w części północnej w kierunku Brodnicy i Ciechocina oraz w części południowej w stronę Sokołowa. W przypadku dróg miejskich mówiąc można o dość gęstej i dobrze rozwiniętej sieci drogowej. Drogi miejskie liczyły w roku 2007 łącznie prawie 22 km. Około 18 km posiadało nawierzchnię twardą ulepszoną, głównie bitumiczną (12 km), betonową (0,11 km) i z kostki (6,06 km). Drogi z nawierzchnią gruntową liczyły zaś łącznie 3,27 km. Pomimo tego, iż niemalże wszystkie drogi publiczne ulokowane w granicach miasta posiadają nawierzchnię twardą ulepszoną, to jednak pod względem technicznym, wiele z nich wymaga podjęcia pilnych prac remontowych i modernizacyjnych. W związku z historyczną zabudową miasta, w szczególności dotyczącą części golubskiej, wiele ciągów pieszych i pieszo-jezdnych wymagałoby podjęcia koniecznych prac korekcyjnych, zmieniających istniejące nawierzchnie o charakterze „współczesnym”, kolidujące z obiektami zabytkowymi, na taką, która bardziej nawiązywać będzie do charakteru istniejących zabytków i lepiej z nimi współgrać.

Zgodnie ze stanem z 2002 r., na terenie miasta istniało łącznie 4030 mieszkań zamieszkałych. Ich stan i wyposażenie, kształtowało się bardzo różnorodnie. Analizując dostępne dane statystyczne, uzyskane w szczególności w ramach Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 roku, wskazać można przede wszystkim na istotny wpływ roku budowy danego mieszkania na stan jego wyposażenia. Wskazać można wręcz na pewną prawidłowość. Im starsze mieszkanie, tym znacznie gorzej jest ono wyposażone. Dotyczy to bardzo podstawowego wyposażenia, takiego jak chociażby łazienka. W mieszkaniach wybudowanych przed 1918 r. łazienkę posiada niespełna 50 % tego rodzaju mieszkań. Natomiast dla mieszkań wzniesionych po 1945 roku odsetek ten wzrasta w przedziale od ponad 90 % do 99,8 % dla mieszkań z okresu 1989 – 2002. Gorzej sytuacja kształtuje się w przypadku dostępności do ciepłej wody bieżącej. W przypadku mieszkań wzniesionych przed 1918 r., takim wyposażeniem charakteryzowało się tylko 27,5 % tego rodzaju obiektów. Braki w „nowoczesnym” wyposażeniu widoczne są również w przypadku ogrzewania. Wśród najstarszej grupy mieszkań najbardziej rozpowszechnionym źródłem ogrzewania są piece. Tego rodzaju mieszkań w roku 2002 było prawie 70 %. Popularnym i wygodnym w użytkowaniu centralnym ogrzewaniem dysponowało zaś tylko 28 % mieszkań wzniesionych przez 1918 r.. Szczegółowe dane na temat wyposażenia mieszkań w roku 2002 prezentuje tab. 12. Problem starszej części mieszkań jest tym bardziej znaczący, gdy uwzględnimy ich liczebność. Biorąc pod uwagę wyłącznie mieszkania wzniesione przed 1918 r., otrzymamy 737 tego rodzaju obiektów. W roku 2002 stanowiły one ponad 18 % wszystkich mieszkań. Starając się zlokalizować terytorialnie wskazany powyżej problem, stwierdzić można, iż w dużej mierze dotyczy on najstarszej części miast, tj. części golubskiej. Najstarsze zabudowania zlokalizowane są bowiem w głównej mierze na Rynku Golubskim i ulicach do niego ciężących. Odnosząc dane na temat wyposażenia mieszkań w roku 2002 z danymi, które zgromadził na ten temat GUS w roku 2007, można wskazać na pewną poprawę. Jest ona jednak nieznaczna, bowiem wyposażenie wszystkich mieszkań na terenie miasta w wodociąg, łazienkę i centralne ogrzewanie wzrosło odpowiednio o 0,90 %, 1,13 % i 0,75 %.

Tab. 12 Wyposażenie mieszkań według okresu budowy w 2002 r. w Golubiu-Dobrzyniu

Wyposażenie mieszkań		Mieszkania zamieszkane w budynkach wybudowanych w latach						razem
		Przed 1918	1918-1944	1945-1970	1971-1978	1979-1988	1989-2002	
w wartościach bezwzględnych								
Wodociąg	razem	627	175	466	719	987	907	3881
	z sieci	563	157	427	698	979	901	3725
	lokalny	64	18	39	21	8	6	156
Ustęp spłukiwany	razem	447	134	448	707	980	907	3623
	do sieci	413	110	404	690	961	894	3472
	do urządzenia lokalnego	34	24	44	17	19	13	151
Łazienka		368	122	434	703	980	906	3513
Ciepła woda bieżąca	razem	203	72	290	624	956	898	3043
	ogrzewana poza mieszkaniami	2	-	48	409	763	787	2009
	ogrzewana w mieszkaniu	201	72	242	215	193	111	1034
Gaz	z sieci	-	-	-	-	-	-	0
	z butli	568	164	394	558	512	306	2502
Ogrzewanie	ogółem	737	204	474	719	988	908	4030
	centralne ogrzewanie zbiorowe	22	-	83	436	774	787	2102
	centralne ogrzewanie indywidualne	184	61	237	205	180	112	979
	piece	511	139	145	76	33	9	913
	inne	20	4	9	2	1	-	36
Mieszkania ogółem		737	204	474	719	988	908	4030
w %								
Wodociąg	razem	85,1%	85,8%	98,3%	100,0%	99,9%	99,9%	96,3%
	z sieci	76,4%	77,0%	90,1%	97,1%	99,1%	99,2%	92,4%
	lokalny	8,7%	8,8%	8,2%	2,9%	0,8%	0,7%	3,9%
Ustęp spłukiwany	razem	60,7%	65,7%	94,5%	98,3%	99,2%	99,9%	89,9%
	do sieci	56,0%	53,9%	85,2%	96,0%	97,3%	98,5%	86,2%
	do urządzenia lokalnego	4,6%	11,8%	9,3%	2,4%	1,9%	1,4%	3,7%
Łazienka		49,9%	59,8%	91,6%	97,8%	99,2%	99,8%	87,2%
Ciepła woda bieżąca	razem	27,5%	35,3%	61,2%	86,8%	96,8%	98,9%	75,5%
	ogrzewana poza mieszkaniami	0,3%	-	10,1%	56,9%	77,2%	86,7%	49,9%
	ogrzewana w mieszkaniu	27,3%	35,3%	51,1%	29,9%	19,5%	12,2%	25,7%
Gaz	z sieci	-	-	-	-	-	-	0,0%
	z butli	77,1%	80,4%	83,1%	77,6%	51,8%	33,7%	62,1%
Ogrzewanie	ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	centralne ogrzewanie zbiorowe	3,0%	-	17,5%	60,6%	78,3%	86,7%	52,2%
	centralne ogrzewanie indywidualne	25,0%	29,9%	50,0%	28,5%	18,2%	12,3%	24,3%
	piece	69,3%	68,1%	30,6%	10,6%	3,3%	1,0%	22,7%
	inne	2,7%	2,0%	1,9%	0,3%	0,1%	-	0,9%
Mieszkania ogółem		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Źródło: GUS - Narodowy Spis Powszechny 2002, opracowanie własne na podstawie danych GUS

Zidentyfikowane problemy

Wśród problemów dotyczących miejskiej infrastruktury na szczególną uwagę zasługują:

- zły stan miejskiej oczyszczalni ścieków oraz braki w zakresie sieci wodociągowo-kanalizacyjnej;
- zły stan wielu dróg miejskich;
- niedostosowana w stosunku do historycznej zabudowy miasta infrastruktura towarzysząca, np. dalece odbiegające stylem ciągi piesze i pieszo-jezdne, systemy oświetlenia od zlokalizowanej przy niej historycznej zabudowy;
- niski stopień wyposażenia starszej części mieszkań w podstawową infrastrukturę użytkową, w szczególności zlokalizowanych w części golubskiej miasta charakteryzującej się największym skupiskiem dawnej zabudowy;

II. Analiza strategiczna

Dokonując diagnozy sytuacji „wyjściowej” Golubia-Dobrzynia, nie sposób pominąć analizy uwzględniającej nie tylko wskazane wcześniej słabe strony miasta wraz z rysującymi się zagrożeniami, ale również rozpatrzeć atuty oraz rysujące się szanse. Dość powszechną tego typu metodą analizy strategicznej jest SWOT. Uzyskana na podstawie tej metody ocena pozycji strategicznej miasta, rozpatrująca jego słabe i mocne strony oraz szanse i zagrożenia, prezentuje tab. 13.

Tab. 13 Analiza SWOT Golubia-Dobrzynia

<p>SILNE STRONY</p> <ul style="list-style-type: none"> • walory turystyczne • duża liczba obiektów zabytkowych, w tym obiekty o znaczących walorach historyczno-architektonicznych • duża rozpoznawalność miasta • walory przyrodnicze (rzeka Drwęca) • centrum społeczno-gospodarcze powiatu golubsko-dobrzyńskiego • bliskie usytuowanie miasta względem ważnych szlaków komunikacyjnych (drogi krajowej nr 15 relacji Toruń-Olsztyn) 	<p>SŁABE STRONY</p> <ul style="list-style-type: none"> • nie w pełni wykorzystane walory turystyczne • niedostateczne zaplecze hotelowo-gastronomiczne • niedostateczna powierzchnia terenów inwestycyjnych • relatywnie wysoki poziom bezrobocia i ubóstwa • zmniejszająca się liczba mieszkańców • relatywnie niski poziom aktywności gospodarczej • zły stan części obiektów zabytkowych • zły stan części miejskiej infrastruktury (w tym w szczególności wodno-kanalizacyjnej, drogowej) • niedostateczna promocja miasta, wynikająca z ograniczonych środków finansowych • bierność części mieszkańców • relatywnie duże zapotrzebowanie na pomoc społeczną
<p>SZANSE / OKAZJE</p> <ul style="list-style-type: none"> • fundusze pomocowe finansujące rozwój sfery społeczno – gospodarczej, w tym rozwój publicznej infrastruktury technicznej • relatywnie optymistyczne prognozy w zakresie rozwoju gospodarczego kraju w stosunku do innych krajów europejskich • rosnące znaczenie branży turystycznej 	<p>ZAGROŻENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • brak stabilnej i konsekwentnej polityki państwa w zakresie wspierania przedsiębiorczości • wzmagająca się konkurencja w sferze przedsiębiorczości oraz systemu zachęt dla inwestorów oferowanych przez inne samorządy (powiększający się poziom konkurencyjności podmiotów zewnętrznych) • pogarszający się stan techniczny dróg powiatowych i wojewódzkich

III. Podsumowanie i wytyczne dla Lokalnego Programu Rewitalizacji

Dysponując analizą potencjału rozwojowego miasta, możliwym jest wskazanie koniecznych do podjęcia działań, które uwzględniają wskazania opracowanej macierzy SWOT. Mając na uwadze potencjał jakim dysponuje miasto, ważnym jest podjęcie działań służących w głównej mierze rozwojowi gospodarstwu miasta, w szczególności koncentrując się na branży turystycznej i okołoturystycznej. Zakłada się, iż w oparciu o w/w rozwój, możliwym będzie poprawa sytuacji społecznej miasta, również związanej z obniżeniem poziomu bezrobocia i ubóstwa.

Zgodne z wskazaniami wytycznych dotyczących przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007 – 2013, w pierwszym etapie opracowania tego rodzaju dokumentu, winno się wyznaczyć obszary wsparcia, w oparciu o takie kryteria jak:

- wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia;
- wysoki poziom długotrwałego bezrobocia;
- niestabilne (niekorzystne) trendy demograficzne;
- niski poziom edukacji, znaczące braki w umiejętnościach i wysoki odsetek osób porzucających szkołę;
- wysoki poziom przestępczości i naruszeń prawa;
- szczególnie zniszczone otoczenie;
- niski poziom aktywności gospodarczej;
- wysoki udział imigrantów, grup etnicznych i mniejszościowych oraz uchodźców;
- porównywalnie niższy poziom wartości zasobu mieszkaniowego;
- niski poziom wydajności energetycznej budynków.

Uwzględniając dane na temat sytuacji społeczno – gospodarczej miasta, w szczególności w odniesieniu do zagadnień społecznych, gospodarczych, a także infrastrukturalnych, wyznaczając obszary wsparcia dla działań rewitalizacyjnych, należałoby w szczególności uwzględnić kryteria w zakresie poziomu ubóstwa i wykluczenia społecznego, poziomu długotrwałego bezrobocia, występowania niekorzystnych trendów demograficznych, stopnia aktywności gospodarczej oraz stanu infrastruktury.

IV. Lokalny Program Rewitalizacji na tle innych dokumentów strategicznych

Lokalny Program Rewitalizacji opracowany dla wyznaczonych obszarów wsparcia, pozostaje w zgodzie i nawiązuje do następujących dokumentów strategicznych:

- „Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013”, w szczególności w zakresie działania 7.1 Rewitalizacja zdegradowanych dzielnic miast;
- „Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2020”, Toruń, listopad 2005 r., w szczególności w zakresie działania 2.1. Wspieranie rozwoju sieci osadniczej, 2.1.2. Rewitalizacja miast i wsi regionu;
- „Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego do roku 2015”, Golub-Dobrzyń, lipiec 2006 r., w szczególności w zakresie celu określonego jako: „Podjąć działania w kierunku zagospodarowania przestrzeni Golubia-Dobrzynia do funkcji stolicy Powiatu oddziałującej pozytywnie na rozwój pobliskich gmin”;
- „Strategia Rozwoju Miasta Golub-Dobrzyń”, Warszawa, kwiecień 2000 r., w szczególności w zakresie celów „Wykorzystanie walorów turystyczno-krajoznawczych” i „Rozwój infrastruktury lokalnej”;
- „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Golubia-Dobrzynia”, Golub-Dobrzyń, 2003 r., w szczególności w zakresie kierunków rozwoju infrastruktury technicznej;
- „Program ochrony środowiska Miasta Golub-Dobrzyń na lata 2004 – 2007 z perspektywą na lata 2008 – 2016”;
- „Program kreowania nowych miejsc pracy w powiecie golubsko-dobrzyńskim przez zrównoważony rozwój turystyki. Strategia zrównoważonego rozwoju turystyki w powiecie golubsko-dobrzyńskim. Program kreowania nowych miejsc pracy w powiecie golubsko-dobrzyńskim przez rozwój turystyki.”, Toruń, październik 2003 r.;
- „Program Rozwoju Dorzecza Rzeki Drwęcy”, Stowarzyszenie Miast, Gmin i Powiatów Dorzecza Drwęcy, Brodnica, maj 2005.

**RAPORT Z KONSULTACJI
SPOŁECZNYCH**

**LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
na lata 2009 – 2015**

Projekt niniejszego programu został w pierwszym etapie uzgodniony i opracowany w ramach komisja do opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji, powołanej Zarządzeniem Nr 63/2008 Burmistrza Miasta Golubia-Dobrzynia z dnia 17.09.2008 r.. Tak przyjęty dokument, przedłożono Burmistrzowi Miasta Golubia-Dobrzynia. Projekt dokumentu poddany został następnie konsultacją, obejmującym następujące jego formy:

- udostępnienie projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji na stronie internetowej Urzędu Miasta Golubia-Dobrzynia, służące w szczególności zbieraniu uwag i wniosków do projektu tego dokumentu od wszystkich zainteresowanych jednostek i osób (zgodnie z wzorem formularza konsultacyjnego);
- organizacja otwartego spotkania, w szczególności z mieszkańcami / podmiotami działającymi na terenie wskazanym do rewitalizacji w ramach projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji, służącego w szczególności zbieraniu uwag i wniosków do projektu tego dokumentu od wszystkich zainteresowanych jednostek i osób (zgodnie z wzorem formularza konsultacyjnego);

Informacje o prowadzonych konsultacjach przekazano również prasie lokalnej.

W ramach wyżej wymienionych konsultacji nie wpłynęły żadne uwagi i wnioski dotyczące zapisów projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Po przeprowadzonych konsultacjach o charakterze otwartym, projekt Lokalnego Programu Rewitalizacji przedłożono do konsultacji ostatecznych / uzgodnienia następującym komisjom połączonym:

- Komisji Oświaty i Kultury.
- Komisji Ochrony Środowiska i Pomocy Społecznej.
- Komisji Infrastruktury i Przedsiębiorczości.

Wzór formularza konsultacyjnego

**FORMULARZ UDZIAŁU W KONSULTACJACH SPOŁECZNYCH DOTYCZĄCYCH
LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI NA LATA 2009-2015**

INFORMACJE KONTAKTOWE		
Podmiot zgłaszający / Imię i Nazwisko:		
Adres do korespondencji:		
Tel./ e-mail:		
OPINIE, UWAGI, PROPOZYCJE ZMIAN		
Lp.	Zapis projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji na lata 2009-2015, którego dotyczy uwaga / propozycja zmiany (proszę przytoczyć zapis, rozdział, str., itp. w/w dokumentu, którego dotyczy uwaga / propozycja zmiany)	Uwagi / proponowane zmiany w projekcie Lokalnego Programu Rewitalizacji na lata 2009-2015 (proszę wskazać co należy zmienić, podać proponowany zapis w w/w dokumencie)
1		
2		
3		
...		

Reprezentowane środowisko (proszę zaznaczyć właściwe X):

Jestem:

mieszkańcem Golubia-Dobrzynia

reprezentantem / działaczem organizacji pozarządowej

przedsiębiorcą

Zamieszkuję / prowadzę działalność (gospodarczą, społeczną, itp.) na terenie wskazanym do rewitalizacji:

Tak   Nie

Data przesłania opinii .....

Wypełniony formularz można przesłać drogą elektroniczną na adres e-mail: jdowgiallo@golub-dobrzyn.pl lub dostarczyć / przesłać na adres: **Urząd Miasta Golubia-Dobrzynia, ul. Plac Tysiąclecia 25, 87-400 Golub-Dobrzyń**

WYKAZ PROJEKTÓW
LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
na lata 2009 – 2015

Działania rewitalizacyjne na lata 2009-2015

I. Działania rewitalizacyjne*

Obszar wsparcia	Nazwa projektu	Beneficjent	Wartość całkowita projektu	Źródła finansowania			Okres projektu realizacji	Wskaźniki na jakie projekt oddziałuje
				własne	EFRR	inne		
obszar objęty rewitalizacją	Rewitalizacja Golubskiej Starówki – Etap II (podetap IA)	Gmina Miasto Golub-Dobrzyń	2 741 553,59	458 105,10	2 283 448,49		2009-2010	<p> długość ciągów komunikacyjnych poddanych przebudowie (ciągów pieszych i pieszo-jezdnych) wraz ich wyposażeniem w niezbędną kanalizację deszczową; liczba odrestaurowanych/odnowionych/wyremontowanych obiektów zabytkowych (pozostających w rejestrze lub ewidencji zabytków); powierzchnia wyremontowanej / przebudowanej infrastruktury publicznej; liczba nowych obiektów udostępnianych na cele turystyczne – kulturowo – edukacyjne; liczba osób korzystających z zaszków pomocy społecznych; liczba podmiotów gospodarczych </p>

obszar objęty rewitalizacją	Prace konserwatorskie przy elewacji ceglanej Kościoła p.w. Sw. Katarzyny Aleksandryjskiej przy ul. Kościelnej 11 w Golubiu-Dobrzyniu – elewacja korpusu Kościoła (etap I)	Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. Sw. Katarzyny Aleksandryjskiej w Golubiu-Dobrzyniu	665 929,97	107 613,58	558 316,39	2012-2013	liczba odrestaurowanych/odnowionych/wyremontowanych obiektów zabytkowych (pozostających w rejestrze lub ewidencji zabytków)
Suma 1			3 407 483,56	565 718,68	2 841 764,88		
							0,00

II. Działania rewitalizacyjne społeczne

Obszar wsparcia	Nazwa projektu	Beneficjent	Wartość całkowita projektu	Źródła finansowania			Okres projektu realizacji	Wskaźniki na jakie projekt oddziałuje
				własne	EFS	inne		
obszar objęty rewitalizacją	„Aktywność – krok do przodu” ** (Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym)	Gmina Miasto Golub-Dobrzyń / Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Golubiu-Dobrzyniu	40 000,00		40 000,00		2012-2013	liczba osób objętych kursami, szkoleniami i innymi metodami wsparcia indywidualnego; liczba osób korzystających z zasilków pomocy społecznych

obszar objęty rewitalizacją	Wyrównywanie dysproporcji edukacyjnych poprzez tworzenie dodatkowych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych oraz specjalistycznych	Gmina Miasto Golub-Dobrzyń / Szkoła Podstawowa nr 1 w Golubiu-Dobrzyniu	60 000,00	0,00	60 000,00	2013	liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami dydaktyczno – wyrównawczymi oraz specjalistycznymi; liczba osób korzystających z zasilków pomocy społecznych (dalsza perspektywa)
		Suma 1 + 2	3 507 483,56	565 718,68	2 941 764,88		

* Przedsięwzięcie planowane do realizacji w ramach osi priorytetowej „Wspieranie przemian w miastach i obszarach wymagających odnowy”, działania 7.1 „Rewitalizacja zdegradowanych dzielnic miast” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013.

** Projekt pn. „Aktywność – krok do przodu” dotyczy obszaru miasta Golubia-Dobrzyń. W niniejszym opracowaniu uwzględnia się część tego projektu, która odnosi się do obszaru objętego rewitalizacją.

III. Działania rewitalizacyjne* - projekty rezerwowe ***

Obszar wsparcia	Nazwa projektu	Beneficjent	Wartość całkowita projektu	Źródła finansowania			Okres projektu realizacji	Wskaźniki na jakie projekt oddziałuje
				własne	EFRR	inne		
obszar objęty rewitalizacją	Prace konserwatorskie przy elewacji ceglanej Kościoła p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej przy ul. Kościelnej 11 w Golubiu-Dobrzyniu – elewacja prezbiterium Kościoła (etap II)	Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Golubiu-Dobrzyniu	519 735,83	93 735,83	426 000,00		2013	liczba odrestaurowanych/odnowionych/wyremontowanych obiektów zabytkowych (pozostających w rejestrze lub ewidencji zabytków)
		Suma	519 735,83	93 735,83	426 000,00	0,00		

*** Realizacja projektów uzależniona jest od możliwości uzyskania dofinansowania z środków EFRR.

OPIS PROJEKTÓW
LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
na lata 2009 – 2015

PROJEKTY NA LATA 2009-2015 (WG ZAŁ. NR 3)

PROJEKT NR 1

Opis projektu:

1. Data sporządzenia opisu projektu:

IV.2009 r.

2. Podmiot zgłaszający projekt:

Gmina Miasto Golub-Dobrzyń

3. Nazwa projektu:

Rewitalizacja Golubskiej Starówki – Etap II (podetap IA)

4. Koszt całkowity projektu (w zł) 2 741 553,59 oszacowany na podstawie: powykonawczo.

5. Źródła finansowania projektu:

Środki własne (budżet beneficjenta):

458 105,10 zł

Środki RPO (EFRR):

2 283 448,49 zł

Środki inne (np. prywatne, WFOŚ, środki budżetu państwa, województwa):

-

6. Zwięzły opis projektu (maks. 2 strony A-4):

- Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.:

Projekt polega w głównej mierze na przebudowie, odwodnieniu nowych nawierzchni położonych częściowo na ulicy: Browarowa, Brodnicka, Chopina, Kościelna, wraz z budową oświetlenia ulicznego (budowa linii kablowych oświetleniowych wraz z latarniami stylowymi oświetleniowymi). Inwestycja obejmuje również remont dachu dawnego kościoła ewangelickiego, pozostającego w ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, użytkowanego aktualnie przez Szkołę Podstawową nr 1 w Golubiu-Dobrzyniu, położonego przy ul. Brodnicka 1. Aktualny stan dachu tego budynku stanowi pewne zagrożenie dla osób przebywających w najbliższym jego otoczeniu (problem spadających dachówek). Przedsięwzięcie dodatkowo obejmuje adaptację i modernizację wieży kościoła parafialnego p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej przy ul. Kościelnej 11 w Golubiu-Dobrzyniu. Adaptacja i modernizacja wieży – dzwonnicy z 1 poł. XIV w. służyć ma głównie celą kulturalno - oświatowym i turystycznym. Inwestycja obejmuje również budowę podczyszczalni wód deszczowych przy istniejących wylotach (do rzeki Drwęcy) kanalizacji deszczowej odwadniającej przewidziane do przebudowy ulice, wspomagając ochronę walorów przyrodniczych rzeki Drwęcy. Inwestycja przewiduje również działania z zakresu wyposażenia w małą architekturę (stylowe ławki, tablice informacyjne, kosze na śmieci, itp.) oraz planowane przedsięwzięcia promocyjno-informacyjne (materiały informacyjno-promocyjne, itp. służące lepszemu rozpropagowaniu walorów starej części miasta).

Projekt będzie realizowany przez Gminę Miasto Golub-Dobrzyń w partnerstwie z Parafią Rzymsko-Katolicka p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Golubiu-Dobrzyniu.

Głównymi celami projektu jest poprawa stanu infrastruktury wpływającej na jakości życia (atrakcyjność zamieszkania) i wzrost poziomu aktywności gospodarczej w oparciu o

posiadane walory turystyczne (historyczno-kulturowe i przyrodnicze) obszaru wskazanego do rewitalizacji w sposób pozwalający w dalszej perspektywie na ograniczanie poziomu bezrobocia i ubóstwa / wykluczenia społecznego.

Projekt może w istotny sposób pobudzić dalsze inicjatywy podejmowane i finansowane przez sektor prywatny (gospodarczy). Podniesienie atrakcyjności turystycznej obszaru, na którym będzie realizowany projekt, wpłynie zapewne znacząco na wzrost ruchu turystycznego, co w dalszej perspektywie pobudzi rozwój biznesu turystycznego i okołoturystycznego (miejsca noclegowe, obiekty restauracyjne, itp.) oraz wiążącego się z tym zapotrzebowania na pracowników różnic szczebli (również dla prac stosunkowo prostych).

- Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.:

Projekt w istotny sposób przyczynia się do poprawy stanu infrastruktury wpływającej na jakości życia (atrakcyjność zamieszkania) i wzrost poziomu aktywności gospodarczej w oparciu o posiadane walory turystyczne (historyczno - kulturowe i przyrodnicze). Przedsięwzięcie poprzez działania skupiające się na adaptacji i modernizacji wieży kościoła parafialnego p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Golubiu-Dobrzyniu na cele kulturalno - oświatowe i turystyczne, dość znacznie przyczynić może się do pobudzenia ruchu turystycznego na obszarze wskazanym do rewitalizacji oraz dzięki temu w dalszej perspektywie pozytywnie wpłynie na rozwój przedsiębiorczości (o charakterze turystycznym i okołoturystycznym) i ograniczanie poziomu bezrobocia i ubóstwa. Do osiągnięcia w/w założeń, przyczynią się również przewidziane projektem działania z zakresu wyposażenia w małą architekturę (stylowe ławki, tablice informacyjne, kosze na śmieci, itp.) oraz planowane przedsięwzięcia promocyjno-informacyjne (materiały informacyjno-promocyjne).

- Powiązanie z innymi projektami:

Projekt w sposób bezpośredni wiąże się z przedsięwzięciem pn. „Rewitalizacja Golubskiej Starówki”, realizowanym w latach 2004 – 2006 przy współudziale środków Unii Europejskiej w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Tego rodzaju przedsięwzięcie stanowiło I etap rewitalizacji terenu przeznaczanego do rewitalizacji. Niniejszy projekt jest kontynuacją podjętych w ramach w/w inwestycji działań o charakterze rewitalizacyjnym. Przedsięwzięcie w sposób bezpośredni wiąże się z działaniami typowo „miękkimi” określonymi jako projekt nr 2 i 3. Powstałe zapotrzebowanie na kwalifikacje jakie wiązać się będzie z wzmożonym ruchem turystycznym (w wyniku zaplanowanych w ramach projektu działań infrastrukturalnych i promocyjno-informacyjnych), wykorzystane będą w szczególności w projekcie określonym jako „Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym”.

7. Podmiot zarządzający i sposób realizacji projektu:

Podmiotem zarządzającym projektem będzie Gmina Miasto Golub-Dobrzyń. Partnerem projektu będzie Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Golubiu-Dobrzyniu. Inwestorem wiodącym będzie Gmina Miasto Golub-Dobrzyń.

8. Podmiot zarządzający projektowanym przedsięwzięciem po jego zrealizowaniu:

Po zakończeniu przedsięwzięcia projekt będzie zarządzany odpowiedni przez:

- Gminę Miasto Golub-Dobrzyń, w części dotyczącej infrastruktury, której właścicielem pozostaje Gmina Miasto Golub-Dobrzyń;
- Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Golubiu-Dobrzyniu, w części dotyczącej infrastruktury, której właścicielem pozostaje Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Golubiu-Dobrzyniu.

9. Harmonogram działań:

Realizacja projektu przebiegać będzie według następującego harmonogramu:

- przygotowanie i złożenie wniosku wraz z wymaganą dokumentacją celem uzyskania wsparcia finansowego dla realizacji projektu;
- wybór wykonawcy prac budowlano-wykonawczych;
- realizacja prac budowlano-wykonawczych;
- realizacja działań towarzyszących projektowi (promocyjno-informacyjnych)
- monitoring zakładanych produktów i rezultatów.

10. Przewidywany termin rozpoczęcia realizacji projektu:

IV kwartał 2009

11. Przewidywany termin zakończenia realizacji projektu:

IV kwartał 2010

12. Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu:

imię i nazwisko: Jacek Dowgiałło

stanowisko służbowe: inspektor

telefon / fax.: 056 683 54 10 / 056 683 54 15

e-mail: jdowgiallo@golub-dobrzyn.pl

PROJEKT NR 2

Opis projektu:

1. Data sporządzenia opisu projektu:

IV.2009 r.

2. Podmiot zgłaszający projekt:

Gmina Miasto Golub-Dobrzyń / Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Golubiu-Dobrzyniu

3. Nazwa projektu:

„Aktywność – krok do przodu” (Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym)

4. Koszt całkowity projektu (w zł) 40 000,00 (wartość części projektu odnoszącej się do obszaru objętego rewitalizacją) oszacowany na podstawie:

wstępnego kosztorysu szacunkowego.

5. Źródła finansowania projektu:

Środki własne (budżet beneficjenta):	0,00 zł
Środki RPO (EFRR):	0,00 zł
Środki inne (np. prywatne, WFOŚ, środki budżetu państwa, województwa, EFS):	40 000,00 zł

6. Zwięzły opis projektu (maks. 2 strony A-4):

- Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.:

Projekt polega w głównej mierze na organizacji kursów, szkoleń i zastosowaniu innych metod wsparcia indywidualnego i grupowego, które umożliwią nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych i społecznych osób z rodzin wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. W ramach projektu przewiduje się w szczególności realizację takich form, które zwiększą konkurencyjność na rynku pracy uczestników projektu a także przyczynią się do zmiany predyspozycji społecznych wśród uczestników projektu (w postaci podniesienia wiary we własne siły zmierzające do kształcenia zdolności w zakresie pełnienia ról społecznych i samodzielności. Będzie to miało także przełożenie do zmiany postaw wobec takich aspektów życia społecznego jak poszanowanie mienia wspólnego, poczucie przynależności i odpowiedzialności za swoje miejsce zamieszkania. Projekt będzie realizowany przez Gminę Miasto Golub-Dobrzyń i Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Golubiu-Dobrzyniu. Głównym celem projektu jest: przeciwdziałanie postępującemu wykluczeniu społecznemu uczestników projektu poprzez zastosowanie zaplanowanych w projekcie instrumentów aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej i zdrowotnej

- Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.:

Projekt zgodnie z zamierzeniami przyczyni się do przeciwdziałania i ograniczania poziomu ubóstwa i wykluczenia społecznego na terenie wskazanym do rewitalizacji. Jest on odpowiedzią na zdiagnozowane, dość istotne, problemy ubóstwa i wykluczenia społecznego, przejawiające się w dość dużej liczbie osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej.

- Powiązanie z innymi projektami:

Projekt w sposób bezpośredni wiąże się z przedsięwzięciem planowanym w ramach niniejszego programu, tj. „Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym”, „Rewitalizacja Golubskiej Starówki – Etap II (podetap IA)” oraz projektem pn. „Rewitalizacja Golubskiej Starówki”, realizowanym w latach 2004 – 2006 przy współudziale środków Unii Europejskiej w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Tego rodzaju przedsięwzięcie stanowiło I etap rewitalizacji terenu przeznaczanego do rewitalizacji. Przedsięwzięcie w sposób bezpośredni wiąże się z działaniami infrastrukturalnymi i informacyjno-promocyjnymi określonymi jako projekt nr 1. Po realizacji projektu pn. „Rewitalizacja Golubskiej Starówki – Etap II (podetap IA)”, oczekuje się wzmożonego ruchu turystycznego i wiążącego się z tym zapotrzebowania na specyficzne kwalifikacje i umiejętności, które będą możliwe do zdobycia w ramach niniejszego projektu.

7. Podmiot zarządzający i sposób realizacji projektu:

Podmiotem zarządzającym projektem będzie Gmina Miasto Golub-Dobrzyń / Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Golubiu-Dobrzyniu. Realizacja projektu następować będzie w głównej mierze w oparciu o wiedzę i doświadczenie jakim dysponuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Golubiu-Dobrzyniu.

8. Podmiot zarządzający projektowanym przedsięwzięciem po jego zrealizowaniu:

Przedsięwzięcie ma charakter społeczny, w wyniku, którego nie powstaje w sposób bezpośredni infrastruktura wymagająca specjalnych działań zarządczych. Przewidywanymi efektami projektu są w głównej mierze specyficzne umiejętności nabyte przez uczestników projektu. Sposób monitorowania osiągniętych rezultatów prowadzony będzie przez Urząd Miasta Golubia-Dobrzynia we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Golubiu-Dobrzyniu.

9. Harmonogram działań:

Realizacja projektu przebiegać będzie według następującego harmonogramu:

- przygotowanie i złożenie wniosku wraz z wymaganą dokumentacją celem uzyskania wsparcia finansowego dla realizacji projektu;
- nabór uczestników projektu;
- realizacja działań szkoleniowo-doradczych;
- monitoring zakładanych produktów i rezultatów.

10. Przewidywany termin rozpoczęcia realizacji projektu:

I kwartał 2012

11. Przewidywany termin zakończenia realizacji projektu:

2013

12. Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu:

imię i nazwisko: Anna Pniewska

stanowisko służbowe: pracownik socjalny

telefon / fax.: 056 683 54 10 wew. 43 056 683 54 10 wew. 41

e-mail: apniewska@golub-dobrzyn.pl

PROJEKT NR 3

Opis projektu:

1. Data sporządzenia opisu projektu:

IV.2009 r.

2. Podmiot zgłaszający projekt:

Gmina Miasto Golub-Dobrzyń / Szkoła Podstawowa Nr 1 w Golubiu-Dobrzyniu

3. Nazwa projektu:

Wyrównywanie dysproporcji edukacyjnych poprzez tworzenie dodatkowych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych oraz specjalistycznych

4. Koszt całkowity projektu (w zł) 60 000,00 oszacowany na podstawie:

wstępnego kosztorysu szacunkowego.

5. Źródła finansowania projektu:

Środki własne (budżet beneficjenta):	0,00 zł
Środki RPO (EFRR):	0,00 zł
Środki inne (np. prywatne, WFOŚ, środki budżetu państwa, województwa, EFS):	60 000,00 zł

6. Zwięzły opis projektu (maks. 2 strony A-4):

- Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.:

Projekt polega w głównej mierze na organizacji dodatkowych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych oraz specjalistycznych, które pomogą wyrównać istniejące dysproporcje edukacyjne dzieci, w szczególności pochodzących z rodzin dotkniętych problemem ubóstwa / wykluczenia społecznego. W ramach projektu przewiduje się realizację takich form wsparcia, które pozwolą uczestnikom projektu uzupełnić niezbędną wiedzę oraz zdobyć umiejętności szczególnie pożądane w procesie uczenia się.

Projekt będzie realizowany przez Gminę Miasto Golub-Dobrzyń i Szkołę Podstawową Nr 1 w Golubiu-Dobrzyniu.

Głównym celem projektu jest wkład w wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji (w szczególności pochodzących z rodzin dotkniętych problemem ubóstwa / wykluczenia społecznego) i „wczesne” przeciwdziałanie i ograniczanie poziomu ubóstwa i wykluczenia społecznego.

- Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.:

Projekt zgodnie z zamierzeniami przyczyni się do ograniczania dysproporcji edukacyjnych dzieci, w szczególności pochodzących z rodzin dotkniętych problemem ubóstwa / wykluczenia społecznego. W dalszej perspektywie służyć ma przeciwdziałaniu i ograniczaniu poziomu ubóstwa i wykluczenia społecznego na terenie wskazanym do rewitalizacji (przeciwdziałanie tzw. dziedzicznemu ubóstwu / wykluczenia społecznego). Jest on odpowiedzią na zdiagnozowane,

dość istotne, problemy ubóstwa i wykluczenia społecznego, przejawiające się w dość dużej liczbie osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej.

- Powiązanie z innymi projektami:

Projekt w sposób bezpośredni wiąże się z przedsięwzięciem planowanym w ramach niniejszego programu, tj. „Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym”, „Rewitalizacja Golubskiej Starówki – Etap II (podetap IA)” oraz projektem pn. „Rewitalizacja Golubskiej Starówki”, realizowanym w latach 2004 – 2006 przy współudziale środków Unii Europejskiej w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Tego rodzaju przedsięwzięcie stanowiło I etap rewitalizacji terenu przeznaczonego do rewitalizacji.

7. Podmiot zarządzający i sposób realizacji projektu:

Podmiotem zarządzającym projektem będzie Gmina Miasto Golub-Dobrzyń / Szkoła Podstawowa nr 1 w Golubiu-Dobrzyniu. Realizacja projektu następować będzie w głównej mierze w oparciu o wiedzę i doświadczenie jakim dysponuje Szkoła Podstawowa nr 1 w Golubiu-Dobrzyniu.

8. Podmiot zarządzający projektowanym przedsięwzięciem po jego zrealizowaniu:

Przedsięwzięcie ma charakter społeczny, w wyniku, którego nie powstaje w sposób bezpośredni infrastruktura wymagająca specjalnych działań zarządczych. Przewidywanymi efektami projektu są w głównej mierze specyficzne umiejętności nabyte przez uczestników projektu. Sposób monitorowania osiągniętych rezultatów prowadzony będzie przez Urząd Miasta Golubia-Dobrzynia we współpracy z Szkołą Podstawową nr 1 w Golubiu-Dobrzyniu.

9. Harmonogram działań:

Realizacja projektu przebiegać będzie według następującego harmonogramu:

- przygotowanie i złożenie wniosku wraz z wymaganą dokumentacją celem uzyskania wsparcia finansowego dla realizacji projektu;
- nabór uczestników projektu;
- realizacja działań szkoleniowo-doradczych;
- monitoring zakładanych produktów i rezultatów.

10. Przewidywany termin rozpoczęcia realizacji projektu:

I kwartał 2013

11. Przewidywany termin zakończenia realizacji projektu:

IV kwartał 2013

12. Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu:

imię i nazwisko: Jacek Dowgiałło

stanowisko służbowe: inspektor

telefon / fax.: 056 683 54 10 / 056 683 54 15

e-mail: jdowgiallo@golub-dobrzyn.pl

PROJEKT NR 4

Opis projektu:

1. Data sporządzenia opisu projektu:

II.2012r.

2. Podmiot zgłaszający projekt:

Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Golubiu-Dobrzyniu.

3. Nazwa projektu:

Prace konserwatorskie przy elewacji ceglanej Kościoła p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej przy ul. Kościelnej 11 w Golubiu-Dobrzyniu – elewacja korpusu Kościoła (etap I)

4. Koszt całkowity projektu (w zł) 665 929,97 oszacowany na podstawie:

kosztorysu inwestorskiego / wstępnego kosztorysu szacunkowego.

5. Źródła finansowania projektu:

Środki własne (budżet beneficjenta): 107 613,58 zł

Środki RPO (EFRR): 558 316,39 zł

Środki inne (np. prywatne, WFOŚ, środki budżetu państwa, województwa): -

6. Zwięzły opis projektu (maks. 2 strony A-4):

- Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.:

Projekt obejmuje przeprowadzenie prac konserwatorskich przy elewacji korpusu zabytkowego kościoła przy ul. Kościelnej 11 w Golubiu-Dobrzyniu wzniesionego w I połowie XIV wieku z czerwonej cegły w stylu gotyckim. Celem projektu jest przede wszystkim powstrzymanie procesów destrukcyjnych niszczących obiekt oraz zabezpieczenie go na następne lata. Ponadto prace restauratorskie mają przywrócić pierwotną świetność i w jak największym stopniu przybliżyć wygląd obiektu do czasu w którym powstał.

Zakres planowanych prac:

- sporządzenie dokumentacji fotograficznej, montaż rusztowań, badania zasolenia, badania materiałoznawcze, badania mykologiczne;
- wstępne wzmocnienie wybranych partii murów, usuwanie wtórnych uzupełnień cementowych, wykonanie odkrywek w partii tynków oraz usunięcie wtórnych tynków;
- usunięcie mikroflory, usunięcie nawarstwień z powierzchni murów;
- odsolenie struktury zasolonych partii cegieł, dezynfekcja;
- przemurowania i wzmocnienia konstrukcji murów, uzupełnienie ubytków w ceglach;
- uzupełnienie i rekonstrukcja fug oraz tynków, scalenie kolorystyczne, impregnacja i hydrofobizacja strukturalna;
- rozbiórka rusztowań;
- sporządzenie dokumentacji powykonawczej.

- Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.:

Elewacje kościoła zachowane są w złym stanie. Struktura cegieł i spoin jest silnie osłabiona. Wszystkie elewacje, szczególnie północna, są bardzo osłabione, co może doprowadzić do wykruszania się lic cegieł oraz oryginalnych fug. Procesy zniszczenia następowały z biegiem lat

systematycznie, jednak w obliczu takiego stopnia zniszczenia, można przypuszczać, iż teraz procesy te będą postępowały szybciej.

Zabytki architektury stanowią bardzo istotny element dziedzictwa kulturowego. Jakość utrzymania obiektów zabytkowych bezpośrednio przekłada się na możliwość wykorzystania ich w życiu społecznym miasta. Dobrze zachowany zabytek zachęca społeczność lokalną oraz turystów do obejrzenia wnętrza i poznania jego historii.

Projekt poprzez działania skupiające się na konserwacji elewacji korpusu kościoła parafialnego p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Golubiu-Dobrzyniu przyczyni się do pobudzenia ruchu turystycznego na obszarze wskazanym do rewitalizacji oraz dzięki temu w dalszej perspektywie pozytywnie wpłynie na rozwój przedsiębiorczości (o charakterze turystycznym i okołoturystycznym) a tym samym ograniczanie poziomu bezrobocia i ubóstwa. Do osiągnięcia w/w założeń przyczynią się również planowane przedsięwzięcia promocyjno-informacyjne (materiały informacyjno-promocyjne).

- Powiązanie z innymi projektami:

Projekt w sposób bezpośredni wiąże się z przedsięwzięciem stanowiącym I etap rewitalizacji terenu pn. „Rewitalizacja Golubskiej Starówki”, realizowanym w latach 2004 – 2006 przy współudziale środków Unii Europejskiej w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Niniejszy projekt jest kontynuacją podjętych w ramach w/w inwestycji działań o charakterze rewitalizacyjnym służącym głównie celom kulturalno - oświatowym i turystycznym.

Prace konserwatorskie przy elewacji ceglanej korpusu Kościoła p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Golubiu-Dobrzyniu wiążą się również bezpośrednio z projektem nr 1 obejmującym m.in. adaptację i modernizację wieży-dzwonnicy przedmiotowego kościoła na cele kulturalno-oświatowe i turystyczne. W ramach projektu nr 1 (Lokalny Projekt Rewitalizacji na lata 2009-2015) przystosowano ostatnią kondygnację wieży do funkcji galerii widokowej oraz wykonano kompleksowe prace konserwatorskie przy elewacjach wieży wraz z zabezpieczeniem jej wnętrza przed wpływem warunków atmosferycznych. Umożliwiło to zwiedzanie niedostępnych dotychczas części kościoła i pełniejszą eksploatację obiektu z jednoczesnym podniesieniem standardów bezpieczeństwa.

Celem prac konserwatorskich przewidzianych w zakresie projektu jest przede wszystkim powstrzymanie procesów destrukcyjnych niszczących elewację korpusu kościoła oraz zabezpieczenie go na następne lata. Ponadto prace restauratorskie mają przywrócić pierwotną świetność i w jak największym stopniu przybliżyć wygląd obiektu do czasu w którym powstał.

Przedsięwzięcie w sposób bezpośredni wiąże się także z działaniami typowo „miękkimi” określonymi jako projekt nr 2 (Lokalny Projekt Rewitalizacji na lata 2009-2015). Powstałe zapotrzebowanie na kwalifikacje jakie wiązać się będzie ze wzmożonym ruchem turystycznym (w wyniku zaplanowanych w ramach projektu prac konserwatorskich i promocyjno-informacyjnych), wykorzystane będą w szczególności w projekcie służącym aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

7. Podmiot zarządzający i sposób realizacji projektu:

Podmiotem zarządzającym projektem będzie Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Golubiu-Dobrzyniu. Inwestorem wiodącym będzie Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Golubiu-Dobrzyniu.

8. Podmiot zarządzający projektowanym przedsięwzięciem po jego zrealizowaniu:

Po zakończeniu przedsięwzięcia projekt będzie zarządzany przez Parafię Rzymsko-Katolicką p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Golubiu-Dobrzyniu.

9. Harmonogram działań:

Realizacja projektu przebiegać będzie według następującego harmonogramu:

- przygotowanie i złożenie wniosku wraz z wymaganą dokumentacją celem uzyskania wsparcia finansowego dla realizacji projektu;
- wybór wykonawcy prac konserwatorskich;
- realizacja prac konserwatorskich;
- realizacja działań towarzyszących projektowi (promocyjno-informacyjnych)
- monitoring zakładanych produktów i rezultatów.

10. Przewidywany termin rozpoczęcia realizacji projektu:

III/IV kwartał 2012r.

11. Przewidywany termin zakończenia realizacji projektu:

III kwartał 2013r.

12. Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu:

imię i nazwisko: ks. Andrzej Zblewski

PROJEKTY NA LATA 2009-2015 (WG ZAŁ. NR 3) – PROJEKTY REZERWOWE

PROJEKT NR 5

Opis projektu:

1. Data sporządzenia opisu projektu:

II.2012r.

2. Podmiot zgłaszający projekt:

Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Golubiu-Dobrzyniu.

3. Nazwa projektu:

Prace konserwatorskie przy elewacji ceglanej Kościoła p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej przy ul. Kościelnej 11 w Golubiu-Dobrzyniu – elewacja prezbiterium Kościoła (etap II)

4. Koszt całkowity projektu (w zł) 519 735,83 oszacowany na podstawie:

kosztorysu inwestorskiego / wstępnego kosztorysu szacunkowego.

5. Źródła finansowania projektu:

Środki własne (budżet beneficjenta): 93 735,83 zł

Środki RPO (EFRR): 426 000,00 zł

Środki inne (np. prywatne, WFOŚ, środki budżetu państwa, województwa): -

6. Zwięzły opis projektu (maks. 2 strony A-4):

- Główne elementy składowe, wyróżniane fazy realizacji projektu, podprojekty itp.:

Projekt obejmuje przeprowadzenie prac konserwatorskich przy elewacji prezbiterium zabytkowego kościoła przy ul. Kościelnej 11 w Golubiu-Dobrzyniu wzniesionego w I połowie XIV wieku z czerwonej cegły w stylu gotyckim.

Celem projektu jest przede wszystkim powstrzymanie procesów destrukcyjnych niszczących obiekt oraz zabezpieczenie go na następne lata. Ponadto prace restauratorskie mają przywrócić pierwotną świetność i w jak największym stopniu przybliżyć wygląd obiektu do czasu, w którym powstał.

Zakres planowanych prac:

- sporządzenie dokumentacji fotograficznej, montaż rusztowań, badania zasolenia, badania materiałoznawcze, badania mykologiczne, wykonanie odkrywek w partii tynków;
- wstępne wzmocnienie wybranych partii murów, usuwanie wtórnych uzupełnień cementowych oraz usunięcie wtórnych tynków;
- usunięcie mikroflory, usunięcie nawarstwień z powierzchni murów;
- odsolenie struktury zasolonych partii cegieł, dezynfekcja;
- przemurowania i wzmocnienia konstrukcji murów, uzupełnienie ubytków w ceglach;
- uzupełnienie i rekonstrukcja fug oraz tynków, scalenie kolorystyczne, impregnacja i hydrofobizacja strukturalna;
- rozbiórka rusztowań;
- sporządzenie dokumentacji powykonawczej.

- Uzasadnienie realizacji projektu, zwłaszcza w kontekście jego wpływu na sytuację zdiagnozowaną w obszarze wsparcia, itp.:

Elewacje kościoła zachowane są w złym stanie. Struktura cegieł i spoin jest silnie osłabiona. Wszystkie elewacje, szczególnie północna, są bardzo osłabione, co może doprowadzić do

wykruszania się lic cegieł oraz oryginalnych fug. Procesy zniszczenia następowały z biegiem lat systematycznie, jednak w obliczu takiego stopnia zniszczenia, można przypuszczać, iż teraz procesy te będą postępowały szybciej.

Zabytki architektury stanowią bardzo istotny element dziedzictwa kulturowego. Jakość utrzymania obiektów zabytkowych bezpośrednio przekłada się na możliwość wykorzystania ich w życiu społecznym miasta. Dobrze zachowany zabytek zachęca społeczność lokalną oraz turystów do obejrzenia wnętrza i poznania jego historii.

Projekt poprzez działania skupiające się na konserwacji elewacji prezbiterium kościoła parafialnego p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Golubiu-Dobrzyniu przyczyni się do pobudzenia ruchu turystycznego na obszarze wskazanym do rewitalizacji oraz dzięki temu w dalszej perspektywie pozytywnie wpłynie na rozwój przedsiębiorczości (o charakterze turystycznym i okołoturystycznym) a tym samym ograniczenie poziomu bezrobocia i ubóstwa. Do osiągnięcia w/w założeń przyczynią się również planowane przedsięwzięcia promocyjno-informacyjne (materiały informacyjno-promocyjne).

- Powiązanie z innymi projektami:

Projekt w sposób bezpośredni wiąże się z przedsięwzięciem stanowiącym I etap rewitalizacji terenu pn. „Rewitalizacja Golubskiej Starówki”, realizowanym w latach 2004 – 2006 przy współdziałaniu środków Unii Europejskiej w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Niniejszy projekt jest kontynuacją podjętych w ramach w/w inwestycji działań o charakterze rewitalizacyjnym służącym głównie celom kulturalno - oświatowym i turystycznym.

Prace konserwatorskie przy elewacji ceglanej prezbiterium Kościoła p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Golubiu-Dobrzyniu wiążą się również bezpośrednio z projektem nr 1 obejmującym m.in. adaptację i modernizację wieży-dzwonnicy przedmiotowego kościoła na cele kulturalno-oświatowe i turystyczne. W ramach projektu nr 1 (Lokalny Projekt Rewitalizacji na lata 2009-2015) przystosowano ostatnią kondygnację wieży do funkcji galerii widokowej oraz wykonano kompleksowe prace konserwatorskie przy elewacjach wieży wraz z zabezpieczeniem jej wnętrza przed wpływem warunków atmosferycznych. Umożliwiło to zwiedzanie niedostępnych dotychczas części kościoła i pełniejszą eksploatację obiektu z jednoczesnym podniesieniem standardów bezpieczeństwa.

Celem prac konserwatorskich przewidzianych w zakresie projektu jest przede wszystkim powstrzymanie procesów destrukcyjnych niszczących elewację prezbiterium kościoła oraz zabezpieczenie go na następne lata. Ponadto prace restauratorskie mają przywrócić pierwotną świetność i w jak największym stopniu przybliżyć wygląd obiektu do czasu w którym powstał.

Przedsięwzięcie w sposób bezpośredni wiąże się także z działaniami typowo „miękkimi” określonymi jako projekt nr 2 (Lokalny Projekt Rewitalizacji na lata 2009-2015). Powstałe zapotrzebowanie na kwalifikacje jakie wiązać się będzie ze wzmożonym ruchem turystycznym (w wyniku zaplanowanych w ramach projektu prac konserwatorskich i promocyjno-informacyjnych), wykorzystane będą w szczególności w projekcie służącym aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

7. Podmiot zarządzający i sposób realizacji projektu:

Podmiotem zarządzającym projektem będzie Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Golubiu-Dobrzyniu. Inwestorem wiodącym będzie Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Golubiu-Dobrzyniu.

8. Podmiot zarządzający projektowanym przedsięwzięciem po jego zrealizowaniu:

Po zakończeniu przedsięwzięcia projekt będzie zarządzany przez Parafię Rzymsko-Katolicką p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Golubiu-Dobrzyniu.

9. Harmonogram działań:

Realizacja projektu przebiegać będzie według następującego harmonogramu:

- przygotowanie i złożenie wniosku wraz z wymaganą dokumentacją celem uzyskania wsparcia finansowego dla realizacji projektu;
- wybór wykonawcy prac konserwatorskich;
- realizacja prac konserwatorskich;
- realizacja działań towarzyszących projektowi (promocyjno-informacyjnych)
- monitoring zakładanych produktów i rezultatów.

10. Przewidywany termin rozpoczęcia realizacji projektu:

II kwartał 2013r.

11. Przewidywany termin zakończenia realizacji projektu:

IV kwartał 2013r.

12. Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu:

imię i nazwisko: ks. Andrzej Zblewski

STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
na lata 2009 – 2015**

Zgodnie z postanowieniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, niniejszy Lokalny Program Rewitalizacji nie wymagał przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Uznano, iż realizacja postanowień programu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko.